

ZENGO

A HOSSZÚHETÉNYI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

XXVIII. évfolyam 4. szám • 2018. • október • 300 Ft

Szüreti vigadalom

Nyolc gazda tizenöt borát kóstolhattuk délután

Az időjárás tekintetében rosszak voltak az előjelek, mégis a felvonulás délutánjára elfogadható idő kerekedett.

A látványos, sokszereplős esemény a csőszlányok kikérésével kezdődött a helyi és vidékről érkező fogatosok, lovasok közreműködésével. *Zugfil Rolf* és *Bagó Sára* volt az idei felvonulás bírópárosa és a "szőlőlópók" szigorú büntetője.

Mialatt a fogatos, lovas sokadalom a falu utcáit járta, a Kopjafánál *Kercsó Józsi* bácsi vezetésével a gyerekek természetes anyagokból barkácsolhattak maguknak nádihegedűt, sípot. Népszerű volt a testfestés is, ugyanígy a Hangoló zenés színház interaktív műsora.

Fél háromtól a Bortermelő és Bor-

barátok Hosszúhetényi Egyesülete a mozinál borkóstolót tartott. *Gruber József*, *Späth György* és *Späth Péter* az egyesületi gazdák által felajánlott minőségi borokat kínálta az érdeklődőknek. (Isten tartsa meg jó szokásukat!)

A másik aktív civil szervezet a polgárőrök csapata volt, *Bien Károly* vezetésével, akik délután és az esti szüreti bálban szakszerűen segítették a rendezvény lebonyolítását. Köszönet illeti őket, ahogy a fogatosokat, lovasokat is, hiszen nélkülük nem tudnánk megszervezni a felvonulást. Köszönjük *Lajos Jánosnak*, *Abai Sándornak* és *Konrád Tamásnak* a technikai segítséget!

P. J. Fotó: Gulyás Tamás



ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Testületi ülés – június 25.

Tájékoztató a képviselő-testületi határozatok végrehajtásáról

Dr. Csörnyei László tájékoztatta a testületet, hogy a mai napon az ipari terület talajmechanikai felmérése megtörtént, mely mindenképpen kötelező.

Dr. Herbert Tamás: A Sportegyesület ügye holt tart? A TAO támogatással jelenleg mi a helyzet?

Csörnyei László: A mérlegek elkészültek közzétételük megtörtént. Közgyűlést kell összehívni, ahol a Sportegyesület dönt a sportpálya átadásáról az önkormányzat részére a hitel ellenében, ami jelenleg 9 millió forint. A mérlegek meglete feltétel a hitel felvételéhez. A MLSZ-nek a részleges elszámolásokat beadták, melyeket részben el is fogadtak.

Herbert Tamás: Lovas Tibor melléképületének ügyében hol tartanak a munkálatok?

Pál Attila Nkft. ügyvezető: Lovas Tiborral több egyeztetés is történt. Az embereiket nem engedi be, felajánlotta viszont, hogy megépítteti a melléképületet, amit fizessen ki az önkormányzat. Ezt ő nem fogadta el, kérte, hogy hozzon árajánlatot a munkáról.

Csörnyei László: Az Ormándi utcai esőzések okozta károk ügyében a közútkezelővel felvette a kapcsolatot, képeket küldött a részükre. Válasz még nem érkezett.

Társulási ügyek

A képviselő-testület jóváhagyta a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás május 30-ai ülésén hozott döntéseit: elfogadta a Társulás 2017. évi munkájáról, a Komló Térségi Integrált Szociális Szolgáltató Központ, a Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat és a Szilvási Bölcsőde tavalyi tevékenységéről szóló beszámolókat valamint a társulási megállapodás módosítását.

Pályázati ügyek

Csörnyei László tájékoztatta a képviselő-testületet, hogy a Fő u. 143. sz. alatti ingatlanra beadott pályázat nyert, így az épületet átalakíthatják a polgárőrök és a körzeti megbízott rendőr részére. A bölcsőde pályázat második körös lesz, a tornacsarnok szintén második körös, megvalósítását 2019-ben látja realitásnak.

Az óvodai konyha felújításától a kivitelező visszalépett. Egyelőre nincs új kivitelező, de megoldása folyamatban van. Az építőanyag árak a tavalyihoz képest 30%-kal felmentek, a többlet költség az önkormányzatot fogja terhelni.

A községháza udvarában lévő volt bér-

lakásra – melyet a Település-üzemeltetési Nkft. használ –, energetikai pályázatot lehet beadni, melynek keretében nyílászáró csere, fűtés korszerűsítés, napelem elhelyezés, külső szigetelés valósulhat meg.

Az esőzések miatt több helyen megrongálódott híd és közút javítására vis maior pályázatot kell beadni, ezek elfogadását kéri a testülettől.

Herbert Tamás: Érdemes a Nkft. által használt régi épületet felújítani, ennyit ráfordítani?

Pál Attila: A vis maior pályázatoknál a helyszíni ellenőrzés a héten lesz. A Nkft. épületének nehézkes a fűtése, hűtése, a fenntartása sem túl gazdaságos jelenleg. Elmondta még, hogy a közmunka program ismételt meghosszabbodik, 2019. február 28-ig. A létszám marad, tervei a továbbiakban a vízelvezetés folytatása, földmunkák, az iskola felé vezető járda építése, a Kossuth utca térkövezésének befejezése. Az elektromosautó-töltőhöz két beállós parkolót kell kialakítani, melyet térkövezéssel oldanak meg.

Papp János: A kultúrház előtti területet egységesen kellene kezelni, s a csapadékvíz elvezetését is meg kell oldani, mivel a művelődési ház elé befolyik a víz. Célszerű lenne a két autóbeállón kívül az egész területen egy aszfaltozott, felfestett parkolót kialakítani.

Sebők János: A Fő u. 143. elé is kellene parkolót kialakítani, ezzel egyidejűleg.

Herbert Tamás: Mivel az épület funkciója megváltozott, támogatja a parkoló kialakítását itt is. Javasolja, hogy az egész területről készüljön egy terv.

Czentner Györgyné óvodavezető: Az Iskola utcából szükséges lenne járdát kialakítani az óvodához, mivel alulról nem lehet megközelíteni az óvodát, az ott folyó építkezések miatt.

A képviselő-testület végül egyhangúlag úgy határozott, hogy hidakra, árkokra és utak helyreállítására vis-maior pályázatot ad be összesen 14.200.000 Ft értékben. A település közterein kialakítható parkolók megtervezését is szükségesnek tartja, ezért megbízza a polgármestert, hogy a tervek elkészítésére kérjen árajánlatokat. Az első ütemben a Fő u. 154. (kultúrház) és 143. (rendőrség) előtti köztéri parkoló kialakítását határozták el.

Településkép védelme

Dr. Hübner Mátyas építész: Az arculati kézikönyv tartalmát és formáját kormányrendelet határozza meg. Úgy ítéli meg, hogy ez Magyarországon rendkívül új dolog. Viszont jónak tartja, hogy a lakosság hozzászólásai alapján lehet a tartalmát meghatározni. Az utolsó lakossági fórumon kiegészült a rendelet és a

kézikönyv is. *Derksen Gyöngyitől* viszont a mai napon kapott e-mailban egy kiegészítést Kisújbányára és Püspökszentlászlóra vonatkozóan. Ezek a javaslatok nem okoznak gondot, szigorítják és precízebbé teszik a rendeletet. A kiegészítésekkel egyetért, de célszerű lenne, a kialakult gyakorlat szerint, a későbbiekben módosítani a kézikönyvet és a rendeletet, amennyiben ez szükséges.

Herbert Tamás szerint igaza van Derksen Gyöngyinek, hogy a rendeletet tüzetesen végignézte és kiegészítette. Ezen biztosan tovább kell még dolgozni, hogy egyértelmű legyen. Olyan szabályozás szükséges, ami laza és egyben szigorú is.

A képviselő-testület 6 igen szavazattal a módosító javaslatokat elfogadta, s megalkotta a Településkép védelméről szóló 8/2018 (VII.02.) önkormányzati rendeletét.

Beszámoló a könyvtári tevékenységről

A korábbi évekhez hasonlóan megkapta az önkormányzat a Csorba Győző Megyei Könyvtárnak a helyi könyvtárra vonatkozó 2017. évi szakmai beszámolóját, melyet a testület egyhangúlag elfogadott.

Ösztöndíj pályázat

Papp János elmondta, hogy az EFOP - 1.5.2.-16 Humán közszolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben című pályázat keretében lehetőség nyílt egy fiataloknak szóló ösztöndíj pályázat kiírására, melyet az önkormányzatoknak rendeletben kell szabályoznia.

A képviselő-testület egyelőre megbízta a jegyzőt, hogy a módosító javaslatok figyelembe vételével dolgozza át a rendelet-tervezetet.

Közút kialakítása

Orbán László: Az előző ülésen már döntött a testület az út kiméretéséről. Az érintettek, *Csák Zsolt* és *Budai Sándor* jelezték, hogy a területet meg kívánják vásárolni, és utána a közút tulajdonjogát átadják térítésmentesen az önkormányzatnak. Viszont a terület megvásárláshoz anyagi segítséget kértek az önkormányzattól.

Budai Sándor: A telkük megközelítése jelenleg nem megoldott. Utólag derült ki, hogy az út, amit most használnak nem is út. Strung Nándor a saját területéből biztosított számukra egy részt, ahol át tudnak járni. Ezért csatlakoztak Csák Zsolt kérelméhez.

Orbán László: Az út kialakítása szükséges, de először az ingatlan megosztását kell elkészíteni, melynek költségét az önkormányzat vállalja. Utána a termőföld művelési ág alóli kivonása szükséges, ezt *Strung Nándor* tulajdonos kérheti. Ennek megtörténte után kivett beépítetlen terület

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

lesz, mely forgalomképes. A javaslat az volt, hogy ezt a közutat Csák Zsolt és Budai Sándor vásárolja meg, majd térítésmentesen adja át az önkormányzatnak. Ennek fejében a fenntartást az önkormányzat vállalja.

Budai Sándorné: Ők úgy tudják, hogy 1.000.000 Ft/hektár az ár.

Papp János: Ilyen még nem volt, hogy az önkormányzat utat vásárolt volna, eddig csak tulajdonosi felajánlás történt.

Herbert Tamás: Akinek szüksége van az útra, az állja a költségeket. Az önkormányzatnak nem érdeke a közút kialakítása és fenntartása.

A képviselők végül ismételtelen az eredeti javaslat mellett öntöttek: a kimérést állják, vásárlást viszont nem támogatják, a felajánlott utat azonban közútként fenn fogják tartani.

Hídépítés

Az előző testületi ülésen már tárgyalta a testület **BacsKay László**, Ormándi u. 51/B. alatti lakos közúti forgalom elől elzárt magánhíd és gépkocsi behajtó építési kérelmét, aki azóta megküldte a költségvetést. Közhid építésének azonban szigorú feltételei vannak. Orbán László nem javasolta a hidat, mert az túl alacsonyan lenne, és nagyobb esőzésekkor a hordalék fennakadhat rajta.

Pál Attila is úgy tudja, hogy magánhidat közterületről, közterületre nem lehet építeni.

Csörnyei László sem javasolta a hídépítést, mivel az ingatlan közútról megközelíthető.

Sebők János: Ha a szomszédságban más ingatlant is eladnak, akkor az új tulajdonos szintén építhet magánhidat magának?

Herbert Tamás javasolta, hogy az önkormányzat szigorúbban lépjen fel a közterületen történő építkezésekkel szemben.

A képviselő-testület végül 6 igen szavazattal elutasította BacsKay László kérelmét.

Ház eladás

Orbán László elmondta, hogy **Mecseki Teréz** személyesen jelezte vásárlási szándékát a Pécsvárad, Petőfi u. 19. alatti önkormányzati ingatlanra, melyről jegyzőkönyv is készült. A házat jelenleg Teréz édesanyja, **Orsós Mária** bérlí. Ez az ingatlan is szerepel a ROM-TOP pályázatban és a minisztérium jelzálogjoga terheli. Már a múlt évben megkereste a minisztériumot a jelzálog jog törlése és az ingatlan értékesítése ügyében. Javaslata egy hivatalos értékbecslés elkészítése, amely az irányár kiindulási pontja lehet.

Herbert Tamás: A lakástörvény szabályai itt is érvényesek a bentlakókra?

Orbán László: Igen, ezekre az ingat-

lanokra és bérlőkre is érvényesek a lakástörvény szabályai. Ennek megfelelően például, amennyiben a bérlő részletfizetés kedvezményt kér, azt biztosítani kell számára, valamint a vételár egy összegben való megfizetése esetén az összeg egy részét el kell engedni.

Pál Attila: Azt is érdemes megnézni mennyit költött az önkormányzat az épület karbantartására.

Csörnyei László: Úgy gondolja, hogy a program sikeres volt, örülni kell, ha a bérlő meg tudja vásárolni az ingatlant.

A képviselők végül egyhangúlag úgy határoztak, hogy eladják Mecseki Teréznek az ingatlant.

Terület vásárlás

Orbán László: A sportcsarnok helyszínével kapcsolatosan, tudomására jutott, hogy a **Cseke Zsuzsanna** tulajdonában lévő, 0162/2 hrsz-ú ingatlan eladóvá vált. Ez ugyan harmada annak, amit eddig meg akart az önkormányzat vásárolni **Gál Gábortól**. A művelési ág alóli kivonást a tulajdonos kérheti, viszont ennek költségét az önkormányzat finanszírozhatná. Javaslata, hogy az ingatlanért 1,5 millió forintot ajánljon fel az önkormányzat.

A testület elfogadta a jegyzői javaslatot.

Közterület elnevezése

Papp János javasolta, hogy a templomot a Hármashegy utcával összekötő gyalogos átjárót Nemes János köznek nevezze el a testület. A névadó köztéri táblát – Nemes János munkássága és a faluban töltött évei előtt is tisztelve –, az elszármazottak találkozóján, június 30-án avatják fel.

Herbert Tamás úgy gondolta, hogy Nemes János megérdemelné, hogy ne csak egy köz legyen róla elnevezve, hanem egy egész utca.

Papp János: Ez most semmilyen adminisztrációval nem jár, később el lehet gondolkodni azon, hogy a régi iskola udvarában létesült utca is el legyen nevezve róla.

A képviselő-testület egyhangúlag elfogadta Papp János javaslatát.

Testületi ülés – szeptember 11.

Tájékoztató a képviselő-testületi határozatok végrehajtásáról

Orbán László tájékoztatta a testületet, hogy idén is pályázhat az önkormányzat a szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatásra, melyhez kéri a képviselő-testület hozzájárulását.

A testület úgy határozott, hogy 150 m³ kemény lombos tűzifa vásárlására beadja a pályázatot, s a szükséges 190.500 Ft önrészt az idejű költségvetésből biztosítja.

Strung Nándor: Azt tapasztalta, hogy **Mihálovics János** Fő u. 99. szám alatti lakos a H1 védetségű ingatlanán korábban kicserélte az ablakokat műanyagra. A képviselő-testület azonban csak fa nyílászáró cseréjéhez nyújt támogatást.

Orbán László: Mihálovics János eddig nem jelentkezett a támogatással kapcsolatban. A határozatban megállapított pénzüsszeg csak december 31-ig használható fel. Amennyiben az ügyfél ezen időpontig nem jelentkezik a támogatásért, úgy a pénz maradványként átkerül a jövő évi költségvetésbe.

Csörnyei László: A képviselő-testületi tagok részére megküldte a 12/2 és 013 hrsz-ú ingatlanok újrafelosztási kérelmét, melyet a Kollmax Kft. a beépíthetőség miatt kért megváltoztatni. Az út lejegyzésével nem volt meg az építkezéshez szükséges területnagyság. A terület nagysága ugyanaz marad, az önkormányzat területei nem sérülnek az újrafelosztás után sem.

Strung Nándor: Úgy gondolja, hogy ezzel a módosítással a megmaradó 013/3 hrsz-ú ingatlant, a szabálytalan formája miatt nehezen lehet eladni. Azt sem érti, hogy a földhivatal miért utasította vissza az előző megosztási tervet. Ettől függetlenül egyetért a földingatlan megosztásával.

A képviselő-testület végül elfogadta az ipari területen lévő telekcsoporthoz újraosztását.

Strung Nándor elmondta még, hogy Kisújbányán a saját telkén egy bejegyzett önkormányzati út van, melyet ténylegesen nem használ senki, s kérte ennek törlését az illetékes földhivatalnál.

Orbán László tájékoztatta a testületet, hogy **Heksch Balázs** ezidáig nem nyilatkozott a közkút jövőbeni üzemeltetéséről, és arról, hogy kíván-e megállapodást kötni az önkormányzattal. Javaslata, hogy legyen a kút lefestve.

A **Csák Zsolt** féle ügyben egyeztetett kérelmezővel, aki vállalja a költségeket. **Budai Sándor** úgy nyilatkozott, hogy amennyiben a kivonási költség és a vételár túl magas lenne, a közút kialakításától eláll. Jelenleg az út kimérése van folyamatban.

Cseke Zsuzsannával szóbeli egyeztetés történt, aki az önkormányzat ajánlatát elfogadta.

Csörnyei László: A Sportegyesületről a novemberi testületi ülésen ad teljes beszámolót.

Pál Attila elmondta, hogy **Schmidt József** Ormándi u. 69. szám alatti lakos, többszöri megkeresésére is elutasította a nyílt árok elkészítésének lehetőségét.

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Záportározót ástak, de ez még nem végleges. A közútkezelő munkatársa azt javasolta, hogy a fölöttük lévő szántó tulajdonosával kellene felvenni a kapcsolatot, s kérni, hogy olyan növényt ültessen, ami megfogja a vizet. Ezzel lehetne valamilyenre a víz lefolyását csökkenteni.

Pályázati ügyek

Csörneyi László az alábbi pályázatokról tájékoztatja a képviselő-testületet: – a Hegyelő utcai pályázatnál a közbeszerzés lezárult, jelenleg az elektronikus feltöltés van folyamatban. Szükséges egy lakossági fórum, melyen a műszaki kollégák felkészítenék a lakókat a különböző munkafázisok alatti közlekedésről. – az óvodai konyha felújítása befejeződött, egy-két eszköz beszerzése van még vissza. – a Vásárút felújításával kapcsolatban a támogató okiratot már megkapta az önkormányzat. A pécsváradai polgármestertől kérte, hogy ha lehetséges egyszerre kezdjék el az útszakasz felújítását, és egyeztessenek a munka során. Polgármester úr visszajelzést fog adni, hogy ők is megkapták-e már a támogatói szerződést. – a TOP-5.3.1.-16-BA1-2017-00006 kód-számú, "A helyi identitás és kohézió erősítése a Komlói járásban" elnevezésű projekt kapcsán, a konzorciumi megállapodás jóváhagyására van szükség a képviselő-testülettől.

A testület utólag jóváhagyta a megállapodást.

Papp János: A Csókakő utca útfelújításáról döntöttünk. Betervezték-e az útépitést?

Pál Attila: Igen, be van tervezve. A Hegyelő utcai pályázatnál szükséges a képviselő-testület hozzájárulása a hármashegy patakot érintő fejlesztésekhez.

A testület 6 igen szavazattal az alábbi határozatot hozta: A "Vízvár veszélyeztetettség csökkentése Hosszúhetényben" című és TOP-2.1.3-16-BA1-2017-00014 azonosító számú projekt megvalósítását támogatja, a hármashegy patakot – mint a projekt keretében létrejövő csapadékelvezetési rendszer befogadóját –, érintő fejlesztésekhez hozzájárul.

Beszámoló a költségvetés I. félévi végrehajtásáról

A beszámolót a Pénzügyi Bizottság megtárgyalta és elfogadásra javasolta. Az adóbevételek szerepelnek jelenleg hátralékként, mivel a beérkezési határidejük szeptember 15.

A képviselő-testület egyhangúlag elfogadta a pénzügyi beszámolót, és megalkotta a költségvetési rendeletet módosító 9/2018.IX.17.) önk. rendeletét.

DRV fejlesztési terv

A DRV Zrt. 2019-2033 évekre szóló gördülő fejlesztési terve elkészült. A gördülő fejlesztési tervben felsorolják mindazon felújítási és pótlási, illetve beruházási munkákat, melyek megvalósítása elengedhetetlen a rendszer zavartalan működéséhez. A terv tartalmának önkormányzati véleményezése és a képviselő-testület jóváhagyása szükséges, melyet a testület – a víz- és a szennyvízhálózat működtetéséhez – egyhangúlag meg is adott.

Ösztöndíj pályázat

A "Fiatalok a településen, fiatalok a településért" ösztöndíj támogatásról szóló önkormányzati rendelet elkészült, melyet a Köznevelési, Kulturális, Sport és Szociális Bizottság is megtárgyalta.

Strung Nándor: Részéről nem egészen világos az a megfogalmazás, hogy a támogatásban legfeljebb 30 fő részesülhet és az, hogy legfeljebb 30 hónapos időtartamra. Az a véleménye, hogy ebből vita lesz, miszerint lesz, aki öt hónapra, és lesz, aki egy teljes tanévre kapja meg a támogatást. A támogatás havi összege fix, azt a rendelet szerint nem lehet csökkenteni. Ha nem lesz elegendő pénz, akkor viszont a támogatási időszakot valakiknél csökkenteni kell. Ezt nehéz lesz eldönteni.

Papp János: Ő nem lát ebben a kérdésben különösebb problémát, mivel jelenleg még nem ismerik a konkrét pályázók számát.

A testület végül egyhangúlag elfogadta a tervezetet, s megalkotta a 10/2018 (IX.14.) önkormányzati rendeletét.

Önkormányzati ingatlan értékesítése

Orbán László elmondta, hogy a pécsváradai ingatlan értékebecslése megtörtént, forgalmi értéke 6.600.000 Ft. A minisztérium jóváhagyása még szükséges. Javaslat a vételárra a piaci ár 50%-a, illetve ha a kérelmező egy összegben fizet, akkor kapjon még 10 %-os kedvezményt a vételárból.

A testület elfogadta a jegyzői javaslatot.

Lakásbérlet elleni panaszok

Bíró István, Fő utca 106. sz. alatti lakos és a környéken lakók ismételt panasszal fordultak az önkormányzathoz a Fő utca 104. sz. alatt lévő bérlet életvitelével kapcsolatban. Kérjük, hogy az öt éves bérleti jogviszony lejártá után ne hosszabbítson szerződést az önkormányzat a bérlettel, tegye lehetővé az ingatlan megvásárlását Bíró István számára.

A jegyző elmondta, hogy a ROM-TOP pályázat 5 éves fenntartási időszaka valóban lejárt, viszont az ingatlant a minisztérium jelzálogjoga terheli, és értékesíteni csak a bérletnek lehet. A tavalyi

évben kísérletet tett az önkormányzat cserelakás biztosításra a Fő utca 5. szám alatti bérlőknél. Véleménye szerint az általa korábban tett javaslattal megegyezően, itt is a cserelakás felajánlása lehetne a megoldás.

Csász Beáta családsegítő és szociális gondozó: Orsós Erzsébet jelenleg 50%-os rokkantsági járadékos, és gondokság alatt áll, évente felülvizsgálata szükséges.

Óbert Gábor szerint a Fő utca 5. alatti lakók elköltöztetésével csak a szomszédokban lakók problémája szűnt meg. Most másik helyen van a probléma. Más megoldást kell keresni.

Csörneyi László: Valamilyen megoldást találni kell, de erre türelmet kér. Úgy gondolja, hogy talán orvosilag lehetne kezelni.

Bíró István szomszéd: A türelem már elfogyott. Ignác József alkoholista, kezelhetetlen. Előfordult már, hogy ha szólni mert, akkor neki is támadt.

Bertalan Éva szomszéd: Orsós Erzsébet viselkedése tarthatatlan, a hölgy folyamatosan üvölt reggel, este, délután és éjjel is. Amikor odaköltöztek, ők a szomszédok segítettek nekik a lakást berendezni, függönyt bútor adományoztak a részükre. Ignác József, amikor nem részeg, akkor nagyon segítőkész, dolgoz. Ha iszik, akkor sajnos nem ura önmagának. Előfordult már baltás fenyegetés is a részéről, a káromkodás és átkozódás mellett.

Bencsikné Takács Márta szomszéd: Ez az állapot már hét éve tart. Ignác Józsa, ha iszik, akkor csapkod, dobál, lökdösődik, rángatja a feleségét. Itt előbb utóbb vér fog folyni! Ha átkerülnek egy másik szociális bérlakásba, szerinte ott sem fog változni a helyzet. Ők csak így tudnak élni.

Pál Attila szerint a Roma Nemzetiségi Önkormányzatnak segítenie kellene kezelni az ügyet.

Sebők János: A ROM-TOP pályázatban sajnos nem volt utógondozás. Az önkormányzat az első években mégis figyelemmel kísérte a bérlők beilleszkedését, alkalmaztak egy segítőt is. Ha mára ennyire elfajultak a dolgok, akkor erősebben kell fellépni. Az illetékes rendőrkapitánnyal, polgárőrökkel és roma nemzetiségi képviselőkkel közösen kellene megoldást találni.

Bíró István: Számtalan rendőrségi intézkedés történt, feljelentették őket, de ez sem vezetett eredményre. Bíró János per volt folyamatban, de ezt az ő tudta nélkül megszüntették. A helyzet tarthatatlan, sokszor éjjel fél háromig nem lehet aludni, és neki reggel fél négykor kelni kell, és dolgozni menni. Az esti órákban már a kislánya sem mer egyedül hazajönni.

Csörneyi László: Sebők János képviselővel ért egyet.

Bencsikné Takács Márta: Úgy gondol-

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

ja, hogy ezen a helyzeten a megbeszélés már nem segít. Már a család rokonai is fel vannak hergelve. Más megoldást nem látnak csak a költöztetést. Az intézkedésre mindenképpen kér egy határidőt. Fizikailag is fenyegetve vannak a szomszédok, Bíróék különösen, mert közös az udvar. A pályázati öt év letelt. A pályázatban benne van, hogyha nem tartják be a szabályokat, akkor fel lehet mondani a bérlői jogviszonyt. Bíró Istvánék bejárását az ingatlanukhoz nem lehetne a kert felől megoldani?

Csörnyei László: Az utcára nem lehet kirakni őket, mindenképpen cserelakást kell biztosítani.

Óbert Gábor: Az elköltöztetésre jelenleg nem sok esélyt lát. A megbeszélés után talán történne valami.

Papp János: Ignác Mihállyal és Jós-kával kellene beszélni, hátha lehet hatni rájuk.

Orbán László: Szeptember 30-ig leülnek tárgyalni az érintettekkel. A következő testületi ülésen lesz tájékoztatás az ügyben. Bíró Istvánnak az ingatlan mögötti bejárását már korábban megvizsgálták, sajnos nem megoldható.

A képviselő-testület a panaszokat tudomásul vette, s elhatározta, hogy egyeztető tárgyalást kezd a bérlőkkel.

Nagy Ákos, Komló, Nyár u. 2. alatti lakos és társai szintén panasszal éltek a szomszédos hosszúhetényi önkormányzati bérlakás bérlői ellen. A kérelmezők értékesíteni kívánják a családi házukat, viszont a bérlők magatartásukkal ellehetetlenítik ezt. Együttal felajánlották a családi házukat az önkormányzatnak 8,19 millió Ft-os vételáron.

Orbán László a vételt nem javasolta. Elmondta, hogy az önkormányzat szűrőpróbaszerűen már járt kint. Nagy Ákos kérelmezővel telefonon egyeztetett. Véleménye szerint a helyzet nem olyan tragikus, és a jövőben ő személy szerint felülyeli, hogy a bérlők a közösségi együttélés szabályait betartsák. Amennyiben ez nem történik meg, úgy az önkormányzat részéről ő fogja megtenni a szükséges feljelentést a rendőrségen.

A képviselő-testület az önkormányzat anyagi helyzetére való tekintettel a vételi ajánlatot nem fogadta el.

Telekhatár rendezés

Deák Tamás váraljai lakos hosszúhetényi ingatlana és a déli oldalon szomszédos szántó között egy dűlőt találhat. A dűlőt az elmúlt évek során fokozatosan a telke területére helyeződött, feltehetően a szántó egyre kifelé való művelése miatt. Kérelmező az ingatlanát szeretné bekeze-reíteni, ezért kérte az út kimérését, hogy ne a telkén menjen keresztül.

Strung Nándor szerint lehetséges, hogy az út már eleve rossz helyen volt. Ezt rendezni kell, úgyhogy javasolja a kiméretést. A testület elfogadta a javaslatot.

Ingatlan ügy

Szabó Lászlóné és Szabó Krisztián tulajdonosok eladásra kínálták fel az önkormányzat részére a Kossuth Lajos utca 2. alatti ingatlanukat.

Csörnyei László elmondta, hogy a kérelmezők nála személyesen jelezték szándékukat. Úgy gondolja, hogy az ingatlan központi helyen van és alkalmas lehet a jövőre nézve közösségi célra.

A testület elnapolta a döntést, azzal, hogy előbb megtekintik a házat.

Támogatási kérelem

Jankó Imréné, az Iskola u. 39. alatti ingatlan helyi védettségi kerítésének felújításához kért támogatást. A kerítés festése elkészült, de számlát nem hozott a kérelmező.

Papp János: Mindenképpen kérjen az önkormányzat egy költségvetést.

Strung Nándor: Egyetért Papp János képviselő javaslatával.

Óbert Gábor: Javaslat, hogy adjon az önkormányzat 30.000 Ft támogatást a kerítés felújításához, ez fedezi az anyagköltséget.

A testület végül Óbert Gábor javaslata szerint döntött.

Bejelentések, egyebek

Orbán László tájékoztatta a testületet, hogy **Ságodi Péter és Ságodiné dr. Petró Marianna** két műtárgyat kíván felajánlani az önkormányzat részére. Az egyik alkotás **Kohán György** nagyméretű grafikája "Gyászoló nő", melyet a temető ravatalozójának díszítésére szánnak. A másik alkotás ismeretlen erdélyi festő műve, melyet a templom részére adományoznának oda. A két alkotás becsült értéke 800.000 Ft. Ennek fejében saját részükre kiválasztott sírhelyet kérnének, örökös megváltással a hosszúhetényi temetőben. Valamint a Bakonya dűlő felújítását, hogy személygépkocsival baleset- és károsodás mentesen járható legyen.

Strung Nándor: A sírhely kérelmet támogatja.

Óbert Gábor szerint az út felújítási kérelem nem tud teljesülni.

Orbán László javaslata, hogy a Gyászoló nő c. kép átadásáról készüljön aján-dékozási szerződés. Nevezettek a temetőben 100 évre sírhely megváltást kapjanak az általuk kiválasztott parcellában.

Csörnyei László javasolta, hogy a második képet értékeltesse fel az önkormányzat.

A javaslatokat a testület elfogadta.

Dr. Varga Péter és társai kérelmet nyújtottak be a Bakonya dűlőben az esővíz megfelelő elvezetésére, illetve az út folyamatos állagromlása miatt. Az ingatlanait csak gyalogosan tudják megközelíteni.

Orbán László elmondta, hogy a külterületi utak felújítására megállapodást fog kötni a Település-üzemeltetési Nonprofit Kft. a Lovászhetényi Önkormányzati Szociális Szövetkezettel. A szövetkezetnek kapacitása és felszereltsége is adott ezekre a munkákra. Egy próbamunkát már végeztek is, ami jól sikerült. A Bakonya dűlő lenne az első felújítandó út.

A testület hosszas vita után elfogadta az útfelújítási kérelmet.

Pál Attila tájékoztatta a testületet, hogy megkezdtek az ún. "vudu" lerakó terület szabályozását sorompókkal. Sajnálatos módon a sorompók kialakításakor az egyik munkását a környéken lakók közül páran csúnyán bántalmazták. A kórházban a leletfelvétel megtörtént, és a feljelentést is megtette a rendőrségen.

Strung Nándor nem tartja túl jó ötletnek a sorompót, viszont, ha más megoldás nincs, akkor legyen elég széles, hogy munkagéppel is keresztül tudjanak haladni rajta.

Csörnyei László: Szükséges a sorompók felállítása, mert különben a szemetet továbbra is ide fogják hordani. A területet lezárják, és kamerát is szerelnek fel.

Óbert Gábor: A sorompókkal meg lehet akadályozni, hogy vidékről jövő autók a szemetet ide tegyék le. Ezt mindenképpen kezelni kell.

Sebők János: Az önkormányzat üzemeltethet egyáltalán szemetlerakót?

Csörnyei László: Nem, de ez a terület nem is szemetlerakó, feltöltésre szolgál.

Czentner Györgyné óvodavezető kérelemmel fordult a testülethez **Kruzszely Cecília** német nemzetiségi óvodapedagógus alkalmazásának támogatására. Cecília gyakorlaton is az óvodában volt és helyi lakos. Elmondta még, hogy jelenleg is német nemzetiségi óvodapedagógus hiány van. Az állam nem támogatja az új óvónó bérét, ezt az óvodának kell kigazdálkodnia, ezért kéri a testület hozzájárulását.

A képviselők egyetértettek Kruzszely Cecília alkalmazásával.

A testület ismét csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer pályázathoz.

Papp János azt tapasztalta, hogy dolgoznak a közmunkások a strandnál.

Pál Attila: Az elképzelés az, hogy saját erőből csináljanak látogatható területet a strand környékén. Elsősorban a víz

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

tisztítására, a terület rendezésére és feltöltésére kerül sor. Utána alakítanak majd ki egy tavat, amit kavicsos sétánnyal vennének körül, illetve néhány padot is elhelyeznének.

Strung Nándor: Fontos lenne, hogy a munkálatok során a bővítés lehetősége megmaradjon a területen.

Sebők János: Javaslatra, hogy terveztesse meg a tavat az önkormányzat. Esetleg *Borbás Gábor* tervezőt lehetne felkérni, aki a bölcsőde tervrajzait is készítette.

A testület egyhangúlag megbízta a polgármestert, hogy vegye fel a kapcsolatot *Borbás Gábor* tervezővel a strand területén kialakítandó tó megtervezésére.

Óbert Gábor: A lakók jelezték, hogy a Hársra vezető úton az útpadka megrongálódott. A kijáratnál szükséges lenne egy vízelvezető árkot szántani, mert már az elkerülő útra folyt az iszap.

A Hegyélő utcai lakosok is megkeresték. Az utca folytatásában, a meredek szakszról mossa ki a víz a követ, amit lehord

az aljára. A lakosok hozzájárulnának – akár 7-800.000 Ft-tal –, hogy betonnal stabilizálva legyen kb. 150 méteres szakaszon az út, így nem jönne le onnan a hordalék.

Pál Attila: Pécsváradon és Mecseknádasdon a pincéknél jó minőségű betonból vályukat csináltak a víz elvezetésére, talán a Hegyélő utcában is megfelelő lenne ez.

Dr. Orbán László jegyző

– A huszonöt éves olasz testvérkapcsolat megerősítésére Moroloba utazott egy 10 fős önkormányzati küldöttség a szeptember 15-ei hétvégén. A polgármester úr vezette delegációban *Sebők János* és *Strung Nándor* képviselő és feleségeik, *Faragóné Cseke Blanka*, a *Kozmáry házaspár* és *Balogh Péter* vett részt. Olasz partnereinkkel megállapodtak abban, hogy újjáélezzük az iskolások cserekapcsolatát, s jövőre egy-egy csoport gyerek utazik ki, illetve jön hozzánk.

Megújul a szennyvíztelep

Húsz év után teljesen megújul és kibővül a szennyvíztelep. Az önkormányzat KEHOP pályázaton 500 millió Ft támogatást nyert a bővítésre, melyhez községünknek nem kell önerőt biztosítania.

Szinte teljesen új telep épül majd, 5000 fős lakosságra tervezve, mivel a falu kinőtte a jelenlegit. Pontosabban az ún. használati csúcsidőben (főleg ünnepek alatt) bizonyul kevésnek a jelenlegi telep kapacitása. Továbbá nagy esőzések idején, mivel vannak, akik – teljesen szabálytalanul –, bevezetik az esővizet is a csatornába. Az új telepen a meglévő két ülepítőhöz még egyet építenek, és készül egy zsírtalanító, valamint kibővül a vezérlő épület is.

Az országos lebonyolítású pályázat sikere főként annak köszönhető, hogy az önkormányzat rendelkezik szennyezéscsökkentési ütemtervvel, melyet annak idején nem volt kötelező elfogadni, de máris nagyon hasznosnak bizonyult.

Kell-e nekünk elektromosautó-töltő?



Az elektromosautó-töltő állomást idegenforgalmi szempontok miatt, mindenképpen a faluközpontban szeretne volna elhelyezni a képviselő-testület.

Bizonyára már mindenki látta, hogy a kultúrházzal szemben – két autó egyidejű töltésére alkalmas – elektromosautó-töltő állomás épült a nyáron. Talán feltették maguknak a címbezi kérdést is, hogy ugyan minek költ az önkormányzat ilyesmire pénzt?

Nos, a 2,5 millió forintos beruházás teljes egészében egy országos lebonyolítású pályázat támogatásával valósult meg, mellyel *Csörnyei László* polgármestert az e-Mobi Elektromobilitás Nonprofit Kft. kereste meg. Az önkormányzatnak csak a térkövezést kellett finanszíroznia, melyet a Település-üzemeltetési Nkft emberei végeztek el, s 150.000 Ft-ba került. (Ez a burkolás viszont arra készítette a testületet, hogy megterveztesse az egész terület rendes parkolóvá alakítását.)

A töltő – Pécs után másodikként Baranyában – tehát megnyílt, s máris ott állt falunk egyetlen elektromos autója, egy kis BMW. S azóta felfedezték a környékbeliek is. Községünk pedig bekerült az ún. "okosfalvak" körébe, mely további fejlesztési lehetőségeket rejt.

M. Zs.

Fokozottan óvjuk környezetünket!

Megkezdődött az illegális hulladéklerakó felszámolása

A Környezetvédelmi Hatóság – lakossági bejelentés alapján –, a napokban ellenőrzést tartott községünkben a volt fatelep alatti területen. Az önkormányzat egyelőre figyelmzettetést kapott az itt kialakult szemétklerakó miatt, melyet haladéktalanul fel kell számolnia. Szemétklerakó üzemeltetésére ugyanis nincs engedélye, de ezt a területet nem is arra, hanem a községi építési- és zöldhulladék ideiglenes tárolására használta. Sajnos azonban a terület az idehordott – főként idegen autóktól származó – mindenféle hulladéktól átalakult szemétklerakóvá.

A képviselő-testület már foglalkozott az áldatlan állapotokkal, a Település-üzemeltetési Nkft pedig fel is szerelt egy sorompót az út elejére. Ennek ellenére gyarapodik a szemét, ezért kamerákkal is őrizni fogják a telepet.

Az önkormányzat megkezdte a szemét felszámolását – ami nem kevés adóforintba fog kerülni –, ezért nyomatékosan kéri a lakosságot, hogy tartózkodjon a hulladék idehordásától! Kéri továbbá, hogy mindenki jelezze, ha szemetet, sített hozó autót lát!

A Komlói Városgazdálkodási Nrt. telepére ingyenesen le lehet rakni a hulladékot, az építési törmelékét. Tőlük lehet konténert is bérelni.

Elérhetőségük:

Bem u. 24. Tel: 481-084, 30/ 926-6952

Szóljon a magyar dal!

Szent László-napi Kórustalálkozó Tordaszentlászlón

Kórusunk, a Szent László Kórus nagyjából 6 éve alakult hosszúhetényi, püspökszentlászlói, pécsvárad, és zengővárkonyi tagokból. Azóta látunk el római katolikus szentmiséken énekes szolgálatot a környező településeken, de szívesen énekelünk felkérésre más alkalmakon is. Főleg egyházi műveket adunk elő. Idén adódott az első alkalom, hogy egy világi szervezésű kórusfesztiválon is felléphetünk Erdélyben, Hosszúhetény testvértelepülésén: Tordaszentlászlón.

Június 28-án, csütörtökön a kora hajnali órákban indultunk Pécsvárad Város Önkormányzatának kisbuszával. A méhkeréki határátlépést követően Nagyszalonta volt az első megállónk, ahol megtekintettük az Arany János Múzeumot, majd ezt követően Nagyváradon is pihenőt tartottunk, ahol énekelünk és koszorút helyeztünk el a Szent László Római Katolikus Székesegyházban. Késő délután érkezünk Révbe, ahol a hosszú út után frissítő sétát tettünk a Zichy-barlanghoz, amit sajnos már zárva találtunk, de kárpótolt bennünket az esőtől megduzzadt, sziklák között rohanó Sebes-Körös látványa, a kristálytiszta, páradús levegő és a Körös-völgy vadregényes tája.

Estére érkezünk Magyarlónára, a szálláshelyünkre, ahol falusi vendéglátóink már meleg vacsorával vártak bennünket.

A pénteki napot kirándulással töltöttük. Első utunk a Tordai-hasadékhöz vezetett, ahol mindenki kedve szerinti hosszúságú túrát tehetett a festői szépségű táj könnyebb-nehezebb túraútvonalain, majd

a délután folyamán meglátogattuk a Tordai sóbányát. A 26 emelet mély egykori bánya termei leginkább egy modern úrállomás helyiségeihez hasonlítanak: sportpályák, csónakázó tó és óriáskerék várja a látogatókat.

Az estét jó hangulatú kóruspróbával zártuk a szálláshelyünkön, hiszen másnap volt a kórusfesztivál, amely utunk célját képezte.

A tordaszentlászlói Szent László-napi Kórustalálkozó már régi hagyománynak számít testvértelepülésünkön. Az idén 29. alkalommal rendezték meg amatőr és profi kórusok számára ezt az eseményt, melyre 15 perces műsorral és rövid bemutatkozó szöveggel készültünk. Ez volt az első alkalom, hogy kórusunk világi kórusműveket is énekelhetett az egyházi művek mellett. A fesztiválon 16 kórusból több száz ember vett részt Erdély és Magyarország területéről egyaránt. Mi nyolcadikként léptünk színpadra ezen a nagyon jól megszervezett rendezvényen. A program református istentisztelettel, közös énekléssel és köszöntőkkel kezdődött a tordaszentlászlói református templomban, melyet koszorúzás követett a templom előtti téren, majd ezt követően erdélyi népdalokat énekelve vonultunk a kórusok hosszú sorában, gyalog a találkozó tény-leges helyszínére, a művelődési házba, ahol rövid köszöntő után mindenki előre meghatározott sorrend alapján adhatta elő műsorát. Az éppen nem fellépő kórusokat finom ebéddel vendégelték meg a művelődési házzal szomszédos étteremben. A

fesztivál 16 óra tájt rövid értékeléssel zárult, ezután pedig minden kórusvezető emléklapot és zászlóra tűzhető szalagot vehetett át a szervezőktől. Helyezéseket nem osztottak ki, a találkozó célja ugyanis nem a verseny, hanem hogy "Szóljon a magyar dal!" – a magyar kóruskultúra fenntartása, az anyaországgal, illetve a testvértelepülésekkel való kölcsönösen jó viszony ápolása volt.

A délután hátralévő részét Kolozsvár nevezetességeinek megtekintésével, majd éjszakába nyúló, jó hangulatú kóruspróbával töltöttük, hiszen a következő napra még terveztünk egy szolgálatot.

Vasárnap a hazaindulásunk előtt ellátogattunk Magyarfenesre. Ennek a közel 1000 lelket számláló községnek a gyönyörűen felújított, 13. században épült római katolikus templomában énekes szolgálatot teljesítettünk a vasárnapi szentmisén, majd a templomkertben újjáépített plébánia épületében élvezhettük magyarfenesi testvéreink vendégszeretetét a hazaindulásig.

Az Erdélyben tapasztalt vendégszeretetről, az ottani magyarság összefogásából, a helyi hagyományok ápolásából merítve, feltöltődve tértünk haza vasárnap este.

Köszönjük dr. Herbert Tamás és Sebők János képviselőknek, Papp János intézményvezetőnek, Bognár Gyöngyvérnek a Pécsvárad Művelődési Ház vezetőjének, valamint Pécsvárad Város Önkormányzatának utunk támogatását!

Bocz Zsófia
kórustag



A Szent László kórus tagjai magyarfenesi vendéglátóik körében.

Elszármazottak találkozója és aratónap

A szülőfalu, az egykori otthon jó esetben épülve, szépülve éli mindennapjait, s elszármazottként jól esik néhány évente legalább visszatérni, s rácsodálkozni az újabb létesítményekre, találkozni a régi ismerősökkel. Erre valók ezek a nyár elejei találkozók, melyeket Hetényben a kulturális alapítvány támogatásával három évente szervez meg a művelődési központ.

Június 30-án reggel, a régi iskola előtt gyülekeztek az ünneplők, hogy hagyományos megkoszorúzzák *Nemes János* igazgató tanító emléktábláját. Idén azonban közterület névadója is volt ez alkalommal, hiszen Nemes Jánosról nevezte el a képviselő-testület az Iskola és a Hármas-hegy utcákat összekötő közt. A kis ünnepségen vadászkürtön közreműködött *Molnár Ferkó* és *Ádám*, s *Bagó Sára* konferált.



Az elszármazottak csoportja ezután, végigsétálva az Iskola utcán, a Német Nemzetiségi Önkormányzat Kossuth utcai épületébe érkezett, ahol a Német Klub tagjai pogácsával, kávéval, üdítővel vendégelték meg őket, *Orbán Éva* elnök pedig bemutatta a házat, s benne a német szobát.

A kultúrházban megnézték a vendégek *Lázár Ferencné Molnár Mária* előző este nyílt fotókiállítását, majd az iskola aulájában ünnepélyes közgyűléssel folytatódott a program. Miután *Czanikné Degré Judit* köszöntötte a megjelenteket, *Csörnyei László* polgármester számolt be községünk fejlődéséről, *Tiberné Papp Csilla* pedig az alapítvány munkáját, pénzügyi helyzetét ismertette a tagsággal. Befejezésül nem maradhatott el a *Fledrich Ádám* harmonika-kíséretével elénekelt dal, a "Szeressük egymást gyerekek!" sem.

Az iskolában elköltött ebédet és baráti beszélgetéseket követően az elszármazottak is részt vettek az aratónapi eseményeken.

Az **Aratónap** helyszíne ezúttal is a Tájház volt. Kertje alá érkezett a kocsis *Strung Nándor* földjén lekaszált búzával,



ahol a férfiak kézi erővel, cséphadaróval verték ki a kalászból a szemet, s a szelelővel meg is tisztították. A hagyományos műveleteket *Jánosiné Rajnai Virág* szakmai kommentárja kísérte, s a két *Gyuri bácsi*, *Szabó* és *Strung* irányította.

A kertben *Szegletti Orsi* mutatta be a kézi malom működését, a különböző búzafajtákat. A gyerekek kis teknőkből dagasztották a kenyeret, a rongyszőnyegek mellett, *Mezei Ottó* fazekas szép kerámiáiból is válogathattunk, miközben az istállóban régi fotók pergették a vetítőt.

A falusi vendégfogadó asszonyok nem győzték sütni és kínálni a finom kemencés lángost, melyre jól csúszott a Tavasz Vendéglő csapolt söre. A Kacaj és a Somkerék zenekar muzsikált, minden adott volt, hogy vendégeinkkel együtt eltöltsünk itt egy szép, hagyományos nyári délutánt.

M. Zs.

Fotó: Gulyás Tamás, Müller Zsuzsa

Alma a fájától

Beszélgetés Lázár Máriával fotókiállításának ürügyén

Itthoni bemutatkozásának címe azt sugallta, hogy a hosszúhetényi születésű Molnár Mária, későbbi Lázár Ferencné nem esett messze a fájától, vagyis örökölte nagyapja, édesapja fotózási szenvedélyét. Az igényt, hogy megörökítse a világot, mely körülveszi talán valóban a gyermekkorából hozta, de látásmódja, képeinek témája teljesen más, mint a falusi portrékat, eseményeket fényképező édesapjáé. Meg merem kockáztatni, hogy művészi ez a látásmód, egyedi, különleges és izgalmas. De honnan és mikor jött az ihlet, mikor kezdődött a szerelem a kamerával?

– Nem szeretek magamról beszélni, talán a képeim beszélnek helyettem – mondja Marika. – Itthon mindenki tudja, hogy ki vagyok, de nem akarom, hogy azt gondolják, azért csinálom, mert az édesapám fényképész volt. Azt szeretném, ha a saját tehetségemet ismernék el! Ő a portrékban volt jó, én abban egyáltalán nem. Engem a Jóisten egy sajátos látással áldott meg, ami a természetfotózásban érvényesül leginkább.

Molnár Feri bácsi, azon túl, hogy megörökítette Hosszúhetény hétköznapijait, ünnepeit, alapító tagja volt a Pécsi Fotóklubnak, s több pályázaton is indult. Egyszer nyert egy lipcei utat is munkájával.

– A mai napig bennem él a "sötét szoba", a labor misztikus és varázslatos hangulata, ahogy édesapám a filmekből előhívta a képeket. Sokat segédkeztem neki picit, apró dolgokban. – Ezt most találtam – mutat egy kicsi fekete-fehér balatoni képet Marika – ugyanonnan fotózta a tavat Tihanyban, mint én!

Nézegetjük még kicsit a családi képeket, s közben lassan belemerülünk a múltba.

Lázár Mária – képeit így szignálja –, fiatalon nem akart fényképész lenni. Bár könnyű foglalkozásnak tűnt, mégiscsak munka lett volna az, ami ma belső készítés, kellemes időöltés. Ilyen "hobbi-ra" azonban jóformán a nyugdíjas évekig nem jutott se idő, se pénz. Marika itthon úgy élt, mint más fiatal asszonyok: érettségi után férjhez ment, gyerekeket nevelt, s dolgozott különböző munkahelyeken, s munka-körökben –, ami Hetényben adódott.

A rendszerváltást követő évben azonban nagy elhatározásra jutott a család. Kimennek férje Amerikában élő bátyjához néhány hónapra, s ha van rá mód, megpróbálnak Floridában új életet kezdeni. Feri fiuk már családós volt ekkor, így csak lányukat, Erikát vitték magukkal.

Küzdelmes évek következtek, de izgat- ta őket a kihívás nagysága. Egyikük sem beszélt igazán angolul, így hetente három- szor, esténként iskolába jártak, s elvállaltak

egy igazi művész azt mondta neki, hogy "Maria neked olyan szemed van, mint millió közül egynek."

– De mire nyugdíjas lettem, s több



Lázár Mária kiállítását június 29-én Nádor Rudolfné nyitotta meg. A megnyitón Marika unokahúga, Molnár Veronika népdalokat énekelt. Fotó: Gulyás Tamás

minden munkát, ami csak jött. Sokszor érezték úgy, hogy legszívesebben hazajön- nének, de a bizonyítási vágy, hogy helyt kell állni, mindig átszerezte őket a nehézségeken. Idővel aztán a műszerész Ferenc új szakmát tanult, s miután a mestervizsgát is sikeresen letette, önálló – hurrikán-biztos ajtókra specializálódott – vállalkozásba foghatott. Marika a vál- lalkozás adminisztrációját végezte. Huszonhárom évig, férje haláláig éltek a floridai Lake Worth nevű kisvárosban, öt percre az óceántól.

– Ó, az óceán! Az terápia volt nekem, a tiszta, sós levegő, a mezítláb gyaloglás a homokban, nagyon jól tett. Sok napfelkeltét, napnyugtát töltöttem kint, fotózni is ott kezdtem. Mikor megjelent a digitális technika, akkor vettünk egy jó kamerát, de időm nem volt, csak azt fényképeztem, amit a munka mellett észrevettem. Mondhatom, hogy az a külön- leges hely, ahol éltünk, az hozta ki belőlem, ami bennem volt. Elsősorban a természet, az óceán.

Mária három évig tagja volt a mintegy harminc művészből álló csoportnak, akik havonta rendeztek kiállítást a városban. Ezeken három képpel lehetett részt venni, melyeket zsűri választott ki. A kiállítá- sokon a közönség kis cédulákon szavazha- tott a neki legjobban tetsző munkákra. Ő mindig sok szavazatot kapott, s egyszer

időm lett volna, jött Feri betegsége. Ő nagyon elismerte, segítette, amit csinál- tam, de akkor sokáig nem volt lelki erőm a fotózáshoz... Erika a családjával Austin- ban (Texas) él, négy unokám van kint, három éve mégis úgy döntöttem, hogy ha- zajövök. A férjem nagyon hiányzott, mi együtt dolgoztunk, mindent együtt csinál- tunk. De meg kell, mondom, hogy nemcsak a gyerekeket, hanem azt az életet is nagyon nehéz volt elhagyni, amibe olyan jól beilleszkedtünk. Hetényben viszont itt van- nak a fiamék, az öcsémek, a régi barátok... A családom másik felével, a kinti bará- tokkal az interneten keresztül tartom a kapcsolatot, ami az időeltolódás miatt nem egyszerű. Jól érzem magam itthon, a floridai klíma, az óceán azonban sokszor hiányzik.

Lázár Marika nagyszerű kiállítása szinte teljes egészében még amerikai képeiből állt, de már itthon is születnek újabb fotók. Külön köszönet illeti, amiért egész nyáron át, délelőttönként vállalta – ahogy ez Lake Worth-ben volt szokás –, a házigazda szerepét a kiállításban.

– Így elbeszélgethettem a látogatókkal, s lemérhettem a hatást. Annak örülök, ha a képeim lekötik a figyelmet. Sokszor magam is meglepődöm azon, amit látok – vallja. – Lehet mondani, hogy minden egy csoda, vagy semmi se. De nagyon sok dolog valóban csoda!

Müller Zsuzsanna

Megtelt a kamrapolc

Tájház tábor 2018

Csósz Bea a tájház-táboros gyerekek (és felnőttek) lelkes segítője, azzal a mondatokkal érkezett idén közénk, hogy ő évről évre izgalommal várja ezt a hetet és arra kérte *Poór Gabi*, hogy hadd jöhessen akkor is, amikor már idős, nyugdíjas néni lesz. Gabi és én is nagyon várjuk és szeretjük a tábort, annak ellenére, hogy általában hőség van, vagy szakad az eső, és rengeteg előkészületet igényel; sok munka és nagy felelősség. Mégis már a tábor utáni első napon ki szoktuk ötlöni, hogy mi legyen a következő évi tábor témája és lélekben máris újra készülődünk. Eljártam a gondolatokkal, hogy mi a titka ennek a hetényi napközis tábornak. Számomra az egyik mindenképpen az, hogy nagyon helyes gyerekeket kapunk erre a hétre, közös játékokra, tanulásra, alkotásra. A másik az a sok-sok értékes tudás, ami jelen van ebben a faluban, és amiből egy nagy vödörrel meríthetünk ilyenkor.

A tábor tematikája idén a gyümölcsök és zöldségek természetes tartósítása volt, vagyis elméletben és gyakorlatban is feltöltöttük a kamrapolcokat. Célunk az volt, hogy megmutassuk, hogy tartósítószerrel, színezékek nélkül is ízletes ételeket készíthetünk télire.

Hétfőn aszaltunk. Dél előtt a gyerekek maguk készítették elő az almát, és pakolták meg vele az elektromos illetve a napaszalót. Ez utóbbi *Tiber Mihály* ötletes szerkeze, ami a nap energiáját használva készíti el az aszalványt. Egész nap érdeklődő vendégei voltunk a két "gépnek", és mikor elkészültek a fahéjas aszaltalma szeletek nagy kísértéssel kellett szembenéznünk. Nehéz volt abbahagyni a kóstolgatást... Nem várt ránk hosszas önmegtartóztatás, mert délután *Garamváriné Csanálosi Andrea* vendégei voltunk, akinek izletes aszalványait sokan ismerik itt, a faluban. Andi a hatalmas aszalógép bemutatásával, terített asztallal, és olyan különlegességekkel várt minket, mint az aszalt lilahagyma karika vagy az édesborsó (képünkön).

Kedden befőztünk. A gyerekek készítették elő a *Szilágyi Gábor* helyi gyümölcsöséből érkezett kajszit, és figyelték, segítették az üvegsterilizálás folyamatát, *Kis Radóné Edit* néni elől nagy fazékban rotyogott a lekvár, sok kis üvegbe pedig bontott meggy került. Szörp is készült ezen a napon, a fűszerkertben szedett zsályából. A nap végére dunyhákból, takarókból rakott hegy magasodott az istálló sarkában, mert a munka végeztével minden szárazdunsztba került.

Szerdán fermentáltunk. A zöldségek sóval való savanyításának módszeréről *Batánovics Angéla* mesélt nekünk háza kertjében, a Zengő oldalában megbúvó, kis



tisztáson. Minden meggyőző erőnkre szükség volt, hogy a gyerekek megkóstolják az előre elkészített fermentált répát és karfiolt, de az első bátor vállalkozók után mindenki fellelkesült, és a gyerekek tolongtak az újdonsült finomság körül. Ők maguk is előkészítettek egy kosár zöldséget a fermentálásra. Volt, aki répát gyalult és volt, aki a karfiolt szedegette szét rózsáira. Egy nagy vödör leszózott zöldséggel poroszkált le a csapat a hegyről.

Csütörtökön gyógynövényeket szárítottunk. A fűszerkertben *Wagner Mónival* kalandoztunk, aki játékos feladatokon keresztül csempészte a fejünkbe a sok hasznos információt a fűszer és gyógynövényekről. A leszártított hársvirág, levendula, zsálya papírzacskókba csomagolva várja a telet, hogy forró, gyógyító teává alakulhasson.

Pénteken eceteltünk. *Kovács Hajnalka* élvezetes bemutatóját hallgattuk végig a gyümölcsöcset készítéséről. A varázslatos színű eceteket meg is kóstoltuk. Volt olyan gyerek (kevesen), akit taszított a savanykás íz, de a legtöbben vidám vitát folytattak, (mint a bor vagy pálinka szakértő felnőttek), hogy melyik volt a legízletesebb. Volt, aki a málnára, és volt, aki a barackra esküdött.

A hét végére megtelt a hagyományos, himzett, horgolt csíkokkal díszített kamrapolcunk. Nagy gondot fordítottunk minden esetben az igényes, de környezetbarát csomagolásra. Papírzacskókba, saját készítésű címkével ellátott üvegekbe és *Strung Éva* néni által varrt, a gyerekek kezével díszített vászonzacskókba kerültek a finomságok. Délidőben *Jánosiné Virág* tanított népdalokat a gyerekeknek, persze csak olyat, aminek szövegében el volt rejtve egy-két gyümölcs is.

Péntekre egy kis előadással is készül-

tünk a szülőknek. A tábor zárásaként a "Tücsök és a hangya" 2018-as átiratában mesélték, énekeltek el a gyerekek, hogy a fogyasztói életmód mennyi szemetet termel, szemben a régi falusi felfogással, ami mindent hasznosított és tartósított a hidegebb, terméketlenebb napokra, szemetet pedig nem is hagyott maga után.

Tücskök is, hangyák is voltunk a héten. Vidám, de szorgalmas táborunk volt. Köszönet érte a gyerekeknek és minden segítő felnőttnek (a felsoroltakon túl *Heninek* és *Máriónak*) egyaránt.

Szegleti Orsolya

A tájház háza tája

A kiállító tereink hétfői nyitvatartása ezen a nyáron a diák és közösségi szolgálatos fiatalokkal megoldódott. Szombaton és vasárnap 9-17 óráig minden hétfőgén nyitva volt a tájház és az üvegkiállítás is.

Őszi tájház túránk szeptember 23-án Mecseknádasra vezetett, ahol megnéztük a helyi nevezetességeket: a Szent István kápolnát, a német nemzetiségi tájházat és felsétáltunk a Schlossberg romjaihoz és a kilátóhoz is.

Az óvodai és iskolai csoportokon kívül, ismét néprajz szakos egyetemisták érkeztek a tájházunkba, s érdeklődve szemlélték gazdag gyűjteményünket.

Adományok: *Nádor Gábor* és *Szalai Dóra* evőeszköz készletet, *Baloghné Reisch Irén* "tőtlikőt" (töltike), sajtárt és egy kis teknőt adományozott, *Bocz József* (Bucki) egy petróleumos kannát, egy szaru tokmányt és egy kukoricaszár-vágót, *Derksen Gyöngyi* fonott bortartót boros üveggel, *Aman Mihály* fagereblyét és lószerszámokat, *Vicze Lajos* egy szép öreg citerát ajándékozott a tájháznak. Köszönjük!

Poór Gabriella

Egy kellemes kirándulás emléke

Augusztus első hétvégéjén Hetinbe volt hivatalos csapatunk, ahol a helyi közösségek napját ünnepelték. Nagy várakozással, igazán forró hangulatban és időben indultunk a szerbiai kirándulásra. A közel hét és fél óras utunkat hatalmas esők, felhőszakadások is tarkították, így kissé elcsigázva érkezünk meg testvértelepülésünkre.

A kedves fogadtatást követően, az ottani polgármester és kollegái vacsorával vártak bennünket. A kiadós vacsorát követően kötetlen beszélgetés, ismerkedés volt a program, majd eljött a pihenés ideje, amire csapatunk eléggé fel volt készülve.

A másnap sporteseményei hamar felcsigázták a hangulatot: lövészet, darts, röplabda, foci váltották egymást. Vegyes sikereinket követően, a házigazdák kitűnő baromfipörköltje és salátái feledtették a fáradtságot. Délután pihenőre tértünk, mivel meghívást kaptunk az esti bálra. (Illetve a volt polgármestertől és Pali bácsitól, aki a helyi fákankert gondozója, engedélyt kaptunk, hogy becserkésszük a madarakat. Egyébként ők, a vadásztársaság tagjai, készítették a másnapi finom őzpörköltet is számunkra.) Este friss erőben vágtunk az újabb kihívásnak. A fiatalos lendület most sem maradt el. Igaz, másnap kerültünk csak a szállásunkra, s a fáradtság és a szép emlékek hamar legyőzték minket.

Vasárnap a helyi nevezetességekkel és bevásárlással telt a délelőtti, bár volt, aki a fáradtságra hivatkozva ezt a programot kihagyta, mert már az ebédre "gyúrt".

Az ízletes vadpörkölt újra erőt adott a hazaútra. Házigazdáink a mihamarabbi viszontlátásban bízva, érzékeny búcsúval köszöntek el tőlünk.

Csapatunk tagjai: *Czentner Blanka, Wágner Bettina, Bagó Luca, Németh Boglárka, Rác Kristóf, Mihálovics László, Kovács Ádám és Szabó Tamás* voltak. A polgárőrség részéről jómagam, *Arndt Henrik* és feleségem próbáltuk a csapatszellemet tartani a fiatalokban, amely az ő véleményük szerint sikerült is.

Köszönet mindkét polgármesteri hivatal vezetőinek és minden résztvevőnek!

Arndt Henrik Fotó: Wágner Bettina



Erdélyben vendégszerezeltünk

Minden évben július végén rendezik Tordaszentlászlón, erdélyi testvértelepülésünkön a hagyományos falunapot, melyre idén is meghívást kaptunk. Hagyományörző népi együttesünk rengeteg külföldi, illetve belföldi szereplésre kap felkérést, mindet nem is tudjuk elvállalni, viszont a szentlászlói meghívásnak szerettünk volna eleget tenni. Július 25- től öt napot töltöttünk Erdélyben.

Első napunk úticélja Aradon át – koszorúzás és megemlékezés után –, Temesvár volt. *Fazakas Csaba* református lelkész jóvoltából, a meleg vacsorát követően városnézés szerepelt programunkban. Mikor leszálltunk a buszról zenészeink hangszereiket is magukkal hozták, s muzsikájukkal üdvözölték a várost. A lelkész úr pontos és érdekes vezetést tartott ebben a gyönyörű nagyvárosban. Az éjszakát itt, Temesváron töltöttük.

Második nap folytattuk utunkat, s Vajdahunyad várát tekintettük meg. Az utazás remek hangulatban telt, még a hangszerek is előkerültek tokjaikból. A forgalom miatt sajnos kis késéssel ugyan, de megérkeztünk Tordaszentlászlóra, ahol finom vacsorával és erdélyi specialitással – pálinkával – vártak bennünket. Vacsora

után vendéglátóinkkal együtt szállásainkra mentünk, majd este újra összegyűltünk, s ismerkedtünk a helyiakkal.

Másnap a tordai sóbánya, illetve a Tordai hasadék megtekintése szerepelt a programok között. A sóbányában érdekes idegenvezetésben volt részünk, s megtanultuk, hogy a visszhangot az alkohol szó kiáltásával kell tesztelni, melyet az egyik teremnél ki is próbáltunk. Az idő gyönyörű volt, így remek túrát tehetünk a Tordai hasadékban, melynek végén vendéglátóink sütögetéssel vártak bennünket. A jókedv garantált volt, s a melege való tekintettel még a strand-kérdés is megoldottnak bizonyult, ugyanis a hasadékot, valamint a völgyet végig szelő patakban, hús közegben táncoltunk zenészeink muzsikájára. *(képünkön)*

Vacsorára disznótorral vártak bennünket a helyiek, majd este filmvetítést, illetve bált tartottak a focipályán. A zene és a hangulat kifogástalan volt.

Szombaton a tájházat tekinthettük meg, majd a hagyományos traktoros felvonuláson vettünk részt. Délután hosszúhetényi népviseletben a kultúrháztól menettáncal mentünk végig az utcán, csalogattuk az embereket a falunap helyszínére, ahol számos műsor várt mindenkit. A táncosokkal három koreográfiát adtunk elő. Vacsora után ismét a focipályát vettük célba, ahol disco volt meghirdetve, s fantasztikusan éreztünk magunkat.

Vasárnap viszont szomorúan jött föl a nap, ugyanis reggel meg kellett kezdeni utunkat hazafelé. Egy hosszabb utazás sem igaz, ha az úton nem történik valami a busszal. Mivel az időnk nyárias volt, a beázás veszélye nem fenyegetett, viszont a klíma elromlott, így izzasztó hazautunk volt. Ennek ellenére az utazás zökkenőmentességét *Kruszely László és Szebelédi István* sofőrjeink biztosították, melyet ezúton is köszönünk! A zenét a Somkerék zenekar szolgáltatta, amiért szintén hálás vagyok, s megemelem a kalapomat, ugyanis nem csak a szereplést és a felvonulást fűjták végig, hanem az utazás során több alkalommal is zenéjükkel fokozták a jókedvet.

Csodálatos emlékként marad meg bennünk ez az út. Fantasztikus fogadtatásban volt részünk Tordaszentlászlón, melyet az erdélyiek legközelebbi idelátogatásakor igyekszünk viszonzni.

Kruszely Gina Erzsébet



Legyünk büszkék az értékeinkre!

Annyi mindennek teremtünk hagyományt, miért ne lehetne a népviseletnek is egy napja? Legyünk büszkék értékeinkre, s mutassuk meg a világnak! Erről szól a hosszúhetényi Népviselet Napja, melyhez kapcsolódóan a helyi Díszítőművészeti Műhely rendezett kiállítást a Tájház istállójában.

A kézimunkázó csoport 2017 februárjában, *Bergauerné Gyöngyi* vezetésével alakult meg, *Papp János* gondolta úgy, hogy a művelődési központban belül

legzetes minta és formakincse látható. Az egykori lepedővégeken található – fehér alapon fehér hímzés – az a minta, amelyet alapul vettek az alkotók. Azt továbbfej-

vagy akár laptop és mobiltartón is. Az esztétikum és a harmónia süt át ezeken a textileken, a mai kor rohanó világa és a hímzés lassú üteme, mintha az ember örök egyensúlyra való törekvését fejezné ki.

A terem második részében a Szigetvár vidéki lepedővég hímzés mintái jelennek meg a fehér láncöltéssel készült munkákon. Az alapmotívumokat itt is továbbfejlesztették a tagok, csakúgy, mint az utolsó két részben kiállított textilek esetében.

A következő részbe azok az alkotások kerültek, amelyeket saját vágyaiktól vezérelve készítettek a tagok. Palóc és tardi keresztszemes és délszláv vagdalásos mintával díszített szalvétagyűrű, tányeralátét is került ide. Ezek is a mai kor használati tárgyaihoz közelítenek, csakúgy, mint a fenyőfán található hímzett szív díszek, amelyeket mind más-más öltéstechnikával készített az alkotó. Az egyediség, az átvariálás itt is megfigyelhető, mert az eredeti piros-világoskék színeket például a palóc mintás textileken a bordó és a sötétebb kék váltotta fel. A továbbgondolásnál, a variációknál, a színválasztásnál szakmai szemmel az a lényeg, hogy felismerhető legyen az adott tájegység mintája, motívuma, színe, öltéstechnikája vagy rajzolata – tette hozzá a szakkörvezető.

Végül a XII. Országos Gyermek és Ifjúsági Kézműves pályázaton díjnyertes viseletek is szerepelnek a kiállításon.

A kiállítás szeptember végéig a tájházban volt látható. Októbertől a Kultúrházban is megtekinthető.

Bereczkiné Fábán Mária



Az intézmény egy-egy szál virággal köszöntö meg az alkotóknak a kiállítás megrendezését. A kép bal oldalán Bergauerné Szabó Gyöngyi a műhely vezetője.

működjön egy tárgyalgó csoport is. Mivel már a Komlói Díszítőművészeti Szakkörnek többször volt kiállítása Hosszúhetényben, ismerte Gyöngyit, tudta, hogy Békéscsabán, a gépi és kézi hímzésből képesítést szerzett, és az oktatói tanfolyamot is elvégezte.

Bergauerné 20 éve tagja a komlói műhelynek. Már gyerekként is foglalkoztatta a hímzés, felnőttként a házukban lakó szomszéd néni figyelt fel rá, és mivel ő tagja volt a komlói szakkörnek, de egyre ritkábban hímzett, úgy gondolta, hogy maga helyett elviszi őt a szakkörbe. Ekkor ismerkedett meg *Kincses Ágival*, aki nagy szeretettel fogadta, mint fiatal tagot. Elinult hát egy egyéni út a hímzéssel való komolyabb megismerkedés, a tudás felé, majd egy újabb út, a hetényi hímző kör, vagy díszítőművészeti műhely megalkakulása felé. Ennek eredménye az elmúlt másfél év munkáiból rendezett kiállítás.

A műhely vezetője szerint külön öröm, hogy a két felnőtt tag mellett, négy fiatallal is együtt dolgozhat. Ráadásul nem is akármilyen fiatalokkal, hiszen velük már sikereket is elkönnyelhetett. A XII. Országos Gyermek és Ifjúsági Kézműves pályázaton viselet kategóriában, különdíjban részesültek.

A teremben tájegységenként láthatók a hímzések, így az első részben a Felső-Tisza vidékének egyik önálló tájegységenként is működő helye, Komádi jel-

lesztve születtek meg a minták, aláöltött lapos- és láncöltéssel.

Bergauerné Gyöngyi úgy véli, ma már alapvető elvárás, hogy ne a szekrénynek dolgozzanak! Fontos, hogy a 21. századra tudjuk alkalmazni a mintakincseket, a mai kor szellemének megfelelő használati tárgyakon. Így történhet meg, hogy a motívumok és az öltések jelen vannak egy hátizsákon, válltáskán, pénztárcán, ruhán



A Népviselet Napjára érkező hetini táncosok is részt vettek a kiállítás megnyitóján. A hosszú hétvégebe Zengő-túra, közös réteskészítés, kővágószőlősi szereplés, pécsi városnézés és helyi bemutatkozás is belefért.

Fotó: Gulyás Tamás, Papp János

XI. Üveges hétvége

Rendhagyó volt minden tekintetben

Kezdve azon, hogy a hétvége idén egyetlen szombatra korlátozódott, az üvegfűvás helyett ún. üvegtechnikai bemutatót láthattunk, a kiállító pedig festőművész volt, aki szombat délután maga nyitotta meg tárlatát. A *Jegenyész János Emléktúráját* pedig a művész halálának 10. évfordulóján, augusztus 5-én már megtartottuk.

A körülmények okozták, hogy minden másképp volt, mint eddig, ennek ellenére a lehető legtöbbet igyekeztünk kihozni a napból.

Bach muzsikájával, ünnepélyesen kezdődött a délelőtt. Püspökszentlászlón, az Életrendezés Háza kápolnájában sokan összegyűltünk, hogy megemlékezzünk Jegenyész Jánosról, aki üvegmúzeumunk szakmai vezetője, létrehozója, sok itt látható tárgy gyűjtője, a pusztabányai régészeti feltárás kezdeményezője volt. Eljöttek János családtagjai, pályatársai, barátai is. *Fejős Miklós* festőművész megható, szép szavakkal emlékezett meg az üvegművészről, akivel utolsó éveiben volt szerencséje együtt dolgozni:

"Olyan embernek láttam, aki tisztában van az anyagi és szellemi világ törvényszerűségeivel. Mindent tudott az általa megmunkált anyagokról. Ismerte és tiszteletben tartotta a tulajdonságaikat, és ezek mentén valósította meg alkotói elképzeléseit páratlan technológiai maximalizmussal. A munkájában nem ismert kompromisszumot. Legendás precizitása gyakran az ésszerűség határain is túlment. E belső kényszerrel bizonyára nem lehetett könnyű együtt élni sem neki, sem a közvetlen környezetének. De hogy kijelölt pályáján végigmehessen, a gondviselés munkabírással és humorérzékkel is megáldotta. Rengeteget merített a természetből. Értette és csodálta a benne rejlő kreativitást, változatosságot. Munkáit nagy részben a természet: a szerves és szerves világ struktúrái ihlették. Sokat tanulmányozta őket, felismerései kitapinthatóak az alkotásaiban. Mindemellert maga a közvetlen természeti környezet, az erdő is lételeme volt. Úgy járt benne, mint templomban. Töltekezett belőle futás közben, a földjében pedig saját gyökereire bukkant."

"Jegenyész János szellemi örökségében a tárgyak, gondolatok, magatartásminták szétválaszthatatlan egységet alkotnak. Életműve jóval több, mint iparművészeti teljesítmény. Hogy nem csupán nagy tudású alkotó, kolléga, pályatárs volt számunkra, az bizonyítja legszebben, hogy most miatta vagyunk együtt."

Délután egy órától vártuk a közönséget a tájház kertjébe, ahol a gyerekek üvegmozaikot készíthettek *Csajkásné Kéninger*

Ágnes irányításával, s más ügyességi "üveges" játékokat játszhattak a fák között *Galgóczi Henivel*.



A sátorban *Dukkon Éva* és *Mándl Mónika*, a pannonhalmi Hefter Galéria fiatal munkatársai apró állatkákat, színes ékszereket készítettek a vékony üvegpálkákból.

James Carcass és felesége *Hegyvári Betti* üvegművészek is eljöttek, James gyönyörű munkáiból vásárolhattunk is. (képünkön)



Derksen Gyöngyi a saját üvegtárgyai eladásából keletkezett bevételét, már a jövő nyári üveges rendezvény költségeire gyűjtötte.

A két órás kiállítás megnyitóra, a szokatlan időpont ellenére, ugyancsak sokan voltak kíváncsiak. *Bukta Norbert* festőművész, a budapesti Szent István Bazilika művészeti vezetője azokat a

munkáit mutatta be Hosszúhetényben, melyek az üveghez kötődnek. A dolog természetéből adódóan jórészt molinókon,

fotókon láthattuk, a különböző kápolnák, templomok izgalmas, modern belső tereit, de néhány printelt üveggép és egy – *Patantyús Gergővel* együtt készített – fűvott üveg urna kicsinyített mását is elhozta a művész. Nagyszerű ötlet volt, hogy ő maga mesélt a munkáiról, mert így sokkal többet megtudhattunk, mintha csak a képeket nézegetjük. (fölső képünkön)

Négy órától a tájház istállójában *Gallina Zsolt* régész és *Lang Ádám* történész tartott érdekes előadást az erdei üvegművességről és a legújabb pusztabányai régészeti feltárás eredményeiről. A gazdag leletanyagból kézbe is vehettünk néhány darabot. Megtudhattuk azt is, hogy a feltárás folytatódik a területen, s pályázati segítséggel Pusztabánya az erdei üvegművesség látogatóközpontjává válhat.

Az üvegfűvás lehet, hogy hiányzott ezen a hétvégén, s emiatt talán kevesebb érdeklődőt vonzott a rendezvény, de tartalmas, szép napot töltöttünk most is üveges hagyományaink felelevenítésével.

Nagyon köszönjük *Bukta Norbert*nek, hogy rengeteg munkája közepette (előző este Budapesten nyílt kiállítása) – tíz éves kapcsolatunk okán – szakított időt, hogy Hetényben is összeállítson egy tárlatot.

Köszönjük a falusi vendégfogadók segítségét, akik finom pincepörkölttel, kemencés lángossal kínálták vendégeinket s a látogatókat. Végül köszönjük a zenészek *Piffkóné Illési Erzsébet* és *Mericsné Rábai Katalin*, az előadók, s minden segítőnk közreműködését! *Müller Zsuzsanna*

Változások az iskolában

Egy évre Grosch Szilárd a megbízott igazgató

Radó Zoltánné, 40 éves szolgálati időt eltöltve a hetényi iskolában, nyugdíjba vonult. Jelenleg felmentési idejét tölti, így – a jövőre esedékes pályázati kiírásig –, *Grosch Szilárd* látja el az igazgatói feladatokat, s az Alapfokú Művészeti Iskola vezetését is. (Jövőre majd a minisztériumban döntenek arról, hogy a pályázók közül ki legyen Hosszúhetényben az iskolaigazgató. A tantestületnek, diákönkormányzatnak, szülői munkaközösségnek, a községi önkormányzatnak csupán véleményezési joga van.)

Grosch Szilárd tehát megnyitotta a tanévet, mi pedig arról kérdeztük, hogy milyen feladatok várnak rá?

Két nagy változás történt. Az egyik a személyi, a másik pedig az ún. e-napló bevezetése – tudtuk meg az új igazgatótól. Két helyettese közül *Váradi Ágnes* egyéb feladatai mellett változatlanul a munkaügyek felelőse, s *Szörfi Gábor* foglalkozik az elektronikus naplóval. Ez egy internetes felület – az ún. KRÉTA, Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alaprendszerben –, melyen majd a szülők is nyomon tudják követni gyerekeik előmenetelét. Ebben kell vezetni a tantárgyfelosztást, az órarendeket, s lehet, hogy még a bizonyítvány is elektronikus lesz. (Papíron csupán a törzslapok, a beírási napló maradt meg.)

A rengeteg tanóra miatt nagyon bonyolult a rendszer, megküzdöttek vele mire összeállt, s a tanárok is tanulják még a használatát. A nyáron az épületben kiépült a Sulinet-es WIFI

rendszer, s a tanári laptop-program keretében mindenki kapott egy laptopot. Ingyenes harminc órás on-line képzés is rendelkezésükre áll, többen végzik is már. A szülők számára pedig letölthető egy applikáció. Szerencsére az AMI-ban egyelőre nem kötelező az e-napló, ott ennyivel könnyebb Grosch Szilárd dolga.

Az általános iskolába idén 299 tanuló jár, s 37 első kezdte meg a tanévet. A németes első osztály tanító nénije *Krasznainé Tóth Annamária*, az angolosé *Schmidt Beáta*. A művészeti iskolában 127 növendék részesül zenei, 49 pedig képzőművészeti oktatásban, közöttük vannak más iskolába járók, illetve idősebbek is.

Jöttek új kollégák is: *Baróti Tamás* zongoratanár, a GYES-en lévő *Szőke Szilvia* helyett, *Szatmári Patrícia* pedagógiai asszisztens, valamint *Bertalan Anita* közfoglalkoztatott, a nyugdíjba vonult *Herczeg Ágota* helyett.

Léteznek egy új tantárgy is, melynek tantervét Grosch Szilárd dolgozta ki a 10% szabadon felhasználható órakeret terhére. Az ún. Komplementer Tudásprogram a többi tantárgy kiegészítéseként elsősorban az ismeretek alkalmazásához szükséges képességek, illetve a problémamegoldó gondolkodás fejlesztését célozza. A programot az angolos osztályokban vezették be a felső tagozaton, három évvel ezelőtt, és két éve *Vérné dr. Zabundia Rózsa* tanítja.

M. Zs.

Ötven éve végeztek



Fél évszázados osztálytalálkozót rendeztek a Tavasz Vendéglőben az 1968-ban végzetek szeptember 22-én. Osztályfőnökük *Barkó László* volt. Tanáraik és társaik közül többen már nem lehettek köztük, de személyesen köszönthették első tanítójukat *Dallos Nándornét* és egykori kedves tanárukat *Nádor Rudolfnét*. A képen, melyet *Nagy Ilonától* kaptunk a hátsó sorban, balról jobbra: *Kovács Sándor*, *Hosszú László*, *Takó István*, *Jäger Rózsa*, *László József*, *Hanzel Anikó* és *Gunszt Dezső*, előttük: *Csaba Katalin*, *Sümege Anna*, *Lelovics Vera*, *Kovács Mária*, *Tóth Piroska*,

Kovács Éva, *Lovas Tibor*, *Papp Mária*, elől pedig: *Nádor Rudolfné* és *Nagy Ilona* látható. A fotóról többen hiányoznak: *Herczeg Tibor*, *Sánta Gabriella*, *Kovács Kati*, *Unterberger Antal*, *Takács István*, *Simon Erzsébet*, *Vörösbene Ibolya*, akik nem vettek részt a találkozón. *Hosszú László* és *Dallos Ilonka* néni korábban elköszönt, ezért nincs a fotón. Az osztálytársak megemlékeztek elhunyt társaikról (*Cseke György*, *Kaprényi János*, *Somogyvári Béla*, *Magyar Árpád*, *Mesterfalvi Attila*, *Varga József*), és felidéztek az ötven évvel ezelőtti iskolás élményeiket.

diákombakom

Nyáron is napközi? Naná!!!!

Az idei nyáron három turnusban összesen 146 gyermek vett részt az Erzsébet napközi táborokban. Minden nap érdekes, izgalmas, élményekkel teli kalandok várták a gyerekeket.

Hétfő a Hősök napja volt, délelőtt a rendőrség látogatott el iskolánkba. A gyerekek elhozták kerékpárjaikat, a Bike-Safe programba regisztráltak, lézerez gravírozást kaptak, így ha ellopják a bicajt, könnyen megtalálják azt a kód alapján. Délután a tűzoltó-ság volt a vendége iskolánkban, a habparti kicsiknek és nagyoknak egyaránt jó multság volt!

Kedden a hagyományápolás keretében Álmosvölgybe utaztunk, ahol visszarepültünk az időben. Volt élő történelem óra, íjászat, csatacsillag hajítás, dárda dobás, elfoglaltuk a földvárat, farkarddal még a csatákat is lejátszhatták a gyerekek. De az igazi, ritka érdekesség a tevelgelés volt, hiszen a bátrak teveháton is utazhattak.

Szerdai napon a pécsi állatkertbe látogattunk, ahol interaktív vezetés során jártuk körbe a kifutókat, mi ettük meg az állatokat. A legviccesebb persze a foka-móka volt. Délután moziba látogattunk, az Uránia mozi vendégei voltunk, persze a popcorn sem hiányozhatott.

A csütörtöki napot az önfeledt strandolásnak szenteltük, hiszen vakáció volt. Siklósra utaztunk, és az egész napot az élmény-fürdőben töltöttük, az ajándék vízpisztollyal jót szórakozott mindenki. A vízből csak egy jégkrémmel és rétesel lehetett kicsalogatni a gyerkőcöket.

Pénteken a Mecsextrem parkba látogattunk, itt egész napos kalandozás várta a táborozókat. Az erdei bob volt a sláger, de minden játékelemet kipróbáltak a nap során, kicsik és nagyok egyaránt megtalálták a megfelelő játékot.

Bár a pályázat sok adminisztrációt és szervezést igényel, a magas létszám azonban azt jelzi, hogy a szülők is, meg persze a gyerekek is igénylik az ilyen fajta tartalmas napközis programokat a hosszú nyári szünet idejére.

Schäffer Kinga



Olvass velem a szünetekben! Szeptember 10-én az Olvasás Világnapja alkalmából a könyvtár egy része "kiköltözött" az iskolai folyosóra, hogy a gyerekek kedvükre olvasgathassanak egész délelőtt. Nagy öröm volt nézni a kicsiket és nagybakat, ahogy fekvé, ülve, állva lapozgatják a könyveket. *W. M.*

Fotó: Balázs László

Balatonfenyves 2018.

Július 26. és 31. között az iskola 48 diákja táborozott Balatonfenyvesen. Az időjárás nem adott okot a panaszra, így nagyokat tudtunk strandolni. Sétahajóval ellátogattunk Badacsonyba, a hajóról gyönyörködhattunk a Balaton szépségében. A tábor ideje alatt rengeteg idő jutott közös játékokra, versenyekre, kézműveskedésre, sportolásra és a szalonnasütés sem maradt el. Remek alkalom volt arra, hogy kicsik és nagyok együtt játszanak, tevékenykedjenek, és felhőtlenül jól érezzék magukat. Balatonfenyvesről barnára sülve, kissé fáradtan, de rengeteg élménnyel gazdagabban tértünk haza.



Köszönetet mondunk a támogatásért a Diákönkormányzatnak, a Német Nemzetiségi Önkormányzatnak, a képviselő-testület tagjainak és a polgármester úrnak.

Spéth Linda

Az év színe a lila, Zánka legjobb csapata - Hosszúhetény!

A hosszúhetényi gyerekek már visszajáró vendégek a zánkai Erzsébet Táborban. Az idei nyáron három pályázat is nyert, így három turnusban összesen 80 gyerek táborozott a Balaton északi partján. A táborozás önrésze mindössze 1000 Ft volt, de ezt az összeget utalvány formájában visszakapták a gyerekek, így ingyenesen nyaralhattak hat napot a magyar tenger partján. Az időjárás mindvégig kegyes volt hozzánk.

Minden napra jutott kaland és program bőven. A sárkányhajózás, a hajókirándulás, a gokartozás, a trambulinozás, az éjszakai akadályverseny, a koncertek, a táncbázis, a tábortűz, a 3D karika - mindenki kedvencei voltak. De a sláger a lézerez harcos lövészet volt, meg persze a tábornyitó és táborzáró diszkók, ahol egyszerre bulizik 1800 gyerek az ország minden részéről. Na és persze a mindennapos strandolás!

Jó volt hetényinek lenni, büszkék lehetünk tanulóinkra, hiszen a tábori olimpián, a focibajnokságon, a strandkézi bajnokságon dobogós helyeken végeztünk, igazi éremeső volt. Büszkén kiabálták a lila altábor csatakiáltását: az év színe a lila, Zánka legjobb csapata! A hat nap gyorsan eltelt, még sokan maradtak volna. Aki egyszer Zánkán táborozik, ezt az élményt átéli, utána a szíve mindig visszahúzza ide!

Ezúton szeretnénk megköszönni Csörnyei László polgármester úrnak és a Hosszúhetényi Önkormányzatnak, hogy az utazást is biztosították a gyerekek számára.

Schäffer Kinga

Szerelmes földrajz az Olvasókörből – Balatonfüred –

Szokásos augusztusi kerti partikon elhatároztuk, hogy az ismert tévéműsor példájára, következő kirándulásainkon egy-egy tagunk szülőfalujával, városával ismerkedünk meg, hiszen többen is vannak, akik nem Hetényben nőttek fel.

Első utunk szeptember 22-én Balatonfüredre, *Csörnyei Lászlóné* gyerekkorának színhelyére vezetett.

Mire átkeltünk a komppal a Balatonon, az idő szeles, esősre fordult, de ez nem tántorított el minket a sétától az óvárosban. Pontosabban a Telepen, hiszen Kornéliától megtudtuk, hogy a mai majd' 15 ezres város három részből, a régi Füred nevű faluból és a patinás XIX. századi üdülőtelepből, valamint az 1954-ben hozzájuk csatolt Arácsból áll.

Ezen a hétvégén tartották Balatonfüreden a *Romantikus reformkor* című rendezvényt, így idegenvezetőnk is egy korhű ruhába öltözött, szép fiatal hölgy volt, aki rengeteg történettel, anekdotával szolgált a város régi híres vendégeiről, épületeiről, az első Anna-bálról, s a hozzá fűződő hagyományokról. A Kerek templomtól indultunk, s a Blaha Lujza utcán végigsétálva az Anna Grand Hotelhez értünk, mely már a reformkor idején is kedvelt szállója és vendéglője volt a művészeknek. Árkádjai alatt a XIX. századi fürdő- és színházi életéről, valamint a mai Anna-bálokról hallhattunk. Vezetőnk

a Kossuth forrásnál Balatonfüred gyógyító vizének legendáiról, valamint az egykori Fürdőház (ma Állami Szívkórház) híres orvosairól és betegeiről mesélt érdekes történeteket. A Tagore sétányon olyan személyiségek szobrait csodáltuk meg, mint Deák Ferenc, Széchenyi István, Kisfaludy Sándor, de itt található Blaha Lujza emlékpádja, az indiai költő emlékfája, valamint a kikötőben a Halász és a Révész szobra is. Sétánk végén a Jókai világa látogattunk, ahol az író és családja bútorainak, személyes tárgyainak igen gazdag kiállítása fogadott minket.

Két óraker azonban már a Szabadidő Központban voltunk, mivel az esős idő miatt ide helyezték át a Csík zenekar koncertjét, s ide érkezett a reformkori felvonulás is. A zene és a szép, régi ruhák egyaránt nagy tetszést arattak körünkben.

Nem hagyhattuk ki azonban a Csörnyeinének oly kedves Arácsot, melynek szőlői teljesen beépültek ugyan, de régi utcái szinte változatlanul őrzik gyermekkoruk emlékeit, s Füredet sem, ahol egykori iskolái állnak.

Búcsúzóul gyors pillantást vetettünk még a tóra a tihanyi templom magasából, majd újra kompra szálltunk. Beesteledett mire Siófokról, egy finom pizza vacsorát követően, hazaindultunk.

Müller Zsuzsanna

Egyházi Hírek

Biciklis hittantábor a Dráva mentén

Idén különleges kihívások elé kerültek a felsős hittanós táborozni vágyó gyerekek. Ugyanis "mozgó táborban" vehettek részt a Villány és Sellye közötti Dráva menti szakaszon. A fiatalokkal öt napot töltöttünk együtt, szinte minden éjszakát más-más szálláson töltve. Drávaszabolcs, Sellye és Máriagyűd voltak az állomásaink. A fizikai kihívás mellett ügyeltünk a kapcsolódásra is – strandolás, metázás, számháborúzás stb. – és a lelki feltöltődésre. Egy teljes napot velünk töltött *Porpáczy Attila*, vajszlói plébános, aki elragadó stílusával nem hagyta unatkozni a gyerekeket. Megcsodálhattuk a sellyei református templomot, a gyönyörű Dráva mentét és a Drávát, és kedvünket lelhattuk a harkányi csúszdabirodalomban is. Tartalmas, szép hetet hagyhattunk a hátunk mögött!

Elköszöntünk Puxler Mártontól

Szeptember 23-án a templomi hívek közösen, ünnepélyesen megköszönték

Puxler Márton plébániaigazgatónak a húsz éves munkásságát, szolgálatát, amit a faluért és az egyházközségért tett. A fiatalok faladába rejtett üzenetekre köszöntek el hitoktatójuktól. *Dr. Udvardy György* megyéspüspök úr pedig szintén egy – mindenki előtt felolvasott – levélen keresztül köszöntö meg Mártonnak a liturgiában végzett szolgálatát, a fiatalok körében végzett munkáját, példamutatását. A falu hívei egy püspöki pincészet által készített borral és egy Szt. Család dombormű átadásával mondtak köszönetet volt plébániaigazgatójuknak.

Jánosiné Rajnai Virág

Erteketi állapotában újul meg a templom környéke

A közbeszerzési eljárást követően a Pécsi Építő és Tatarozó kft. végre megkezdhetette templomunk külső felújítását és az új támfal építését. A kőműves munkákat *Divják Tamás* katólyi vállalkozó végzi több baranyai templom felújításával egyidőben. Az ő csapata építette a kékesdi templomot is. A beruházásnak 2019. június 29-re kell elkészülnie.

Dr. Martyn Gizella



Elment a versekkel gyógyító doktor néni "Minden ember annyit ér, amennyit munkájával a másik felé tud megmutatni." Ezt *Martyn Gizella* mondta, aki szeptember 16-án úgy tért meg Teremtőjéhez, hogy betartotta ígéretét.

A 82 évet megélt székesfehérvári főorvosnő több, mint két évtizede tette meg alapítványát a hosszúhetényi iskolások számára *Tanuljunk verseket!* címmel. Azóta majd' három generáció járta ki a nyolc osztályt, köztük az a sok gyerek, aki emlékszik rá, akinek a gyerekkorát végigkísérte a verseken keresztül.

A doktor néni, hogy a rossz dolgokról elterelje kis betegek figyelmét, beszélgetett velük, és mivel a verseket szerette, gyakran verset mondott velük. Mikor egy tanár ismerőse egy gyerekeknek szervezett verstáborról mesélt, férjével – a három éve elhunyt, szintén nagyhírű orvos *Kovács Tiborral* – úgy döntöttek, a gyógyításon kívül is tesznek valamit a gyerekekért, és a versekért, együtt: így hozták létre a versmondó versenyeket támogató alapítványt.

Helyszínek versekhez és költészethez méltó vidéket választottak: a Zengőalját, ahol Gizella szülői háza állt. Azon belül is Hosszúhetényt, melyet mindketten szerettek, és ahol sok barátjuk volt. S 1996 óta, két évente a főorvos asszony kocsiba szállt, és Hosszúheténybe gurult a versenyre, melyet alapítványa szponzorálásával rendeztek és díjaztak, külön az alsósoknak és a felsősöknek.

A verses doktor néni nem jön többet. De ígéretét betartotta: annyit érsz, amennyit másban megmutatsz. Szeretete ott van a gyerekekben, akiket meggyógyított, és akiknek verset ültetett a lelkébe. S neki köszönhető, hogy Hosszúhetényben sokkal több ilyen fiatal van, mint másutt.

Székesfehérvár városa saját halottjának nyilvánította Martyn Gizellát. Megemlékezésükben ezt írták róla: EMBER.

Pető Sándor

HÍRZENGŐ HÍRZENGŐ HÍRZENGŐ HÍRZENGŐ HÍRZENGŐ

Alföldi vendégek Kisújbányán



Egy dunántúli kirándulás keretében, július 9-én Kisújbányára látogatott egy 25 fős csoport, melyet Debrecen Megyei Jogú Város Német Nemzetiségi Önkormányzata szervezett.

A látogatás túrával kezdődött, *Kulcsár Péter* (DDNPI) vezette a vendégeket a Cigány-hegyi elágazótól a Miske-tetőn a temetőhöz, majd le a faluházhoz. A faluház udvarán *Strung Gyuri* bácsi mesélt arról, hogy milyen volt itt az élet korábban, *(képünkön)* majd ebéd, végül faluséta következett. Meglátogattuk a templomot, a klumpakészítő műhelyt, az üvegharangot, a cikta juhokat és a járgányt. Debreceni barátaink búcsúzóul néhány szép német dalt, és a magyarországi németek himnuszát énekelték el nekünk.

Dr. Juhászné Rippert Teodóra elnök az alábbi sorokkal köszönte meg a szép napot: *"Néhány héttel a találkozásunk után még mindig bennünk él a kisújbányai vendéglátás baráti hangulata, a szívből jövő vendéglátás, a sváb hagyományok őrzése. A varázslatos településen valamennyien megerősíthettük a nemzeti identitásunk megőrzésének fontosságát."*

Derksen Gyöngyi

Komlói expó

Augusztus 31- szeptember 2. között rendezték meg Komlón a 20. Komlói Expót. A Komlói Napok rendezvényén idén is képviseltette magát Hosszúhetény. Az előző évekhez hasonlóan helyi kézművesek, termelők és szolgáltatók portékáit vonultattuk fel. *Ruder Éva* levendulás ajándéktárgyai, *Gajdócsiné Ildikó* Ildula lekvár és szörp különlegességei, *Takácsné Hegedűs Erika* finom lekvárjai, *Schurk József* és *Szabó Zoltán* minőségi borai, *Tíber Mihály* és *Daróczi Károly* ízletes mézei, a Hetényi Harmat szódauzem szódái gazdagították a hosszúhetényi standot, a helyi kiadványok mellett. Köszönjük mindazok segítségét, akik a három napban közreműködtek Hosszúhetény komlói megjelenésénél.

FELHÍVÁS

Településünk művészeti csoportjai várják mindazok jelentkezését, akik kedvet, tehetséget éreznek ahhoz, hogy a közösségi élményeken túl együtt zenéljenek, énekeljenek, táncoljanak, vagy kézügyességüket, esztétikai érzéküket fejlesszék.

Művészeti csoportok:

**Szent László Kórus, Daloskör, Népi Együttes,
Fúvós Zenekar, Gyerektáncsoport,
Díszítőművészeti Műhely**

TÁNC-SZÓK

Július 14-én táncostársunkat, *Varga Dórit* kísértük házasságkötése alkalmából az egyházi és polgári szertartásra.

Július 25-29-ig Tordaszentlászló vendégei voltunk, ahol a falunap keretében léptünk fel.

1996 óta rendeznek Mohácson nemzetközi néptáncfesztivált, melyre a világ sok országából hívnak együtteseket. Idén a tíz meghívott együttes között a fesztivál második napján, augusztus 18-án, a házigazda Zora Táncegyüttes és egy görög táncsoport társaságában mutatkoztunk be a fesztiválközönségnek.

Augusztus 19-én a Velencei tó partján Velence Város Napján szerepeltünk polgármesterünk és a kisváros első emberének munkakapcsolata révén.

Augusztus 26-án rendeztük a Népviselő Napját, melyen ezúttal hetini testvérfalunk táncosai voltak a vendégek.

A tájházban a Díszítőművészeti Műhely munkáiból összeállított kiállítás nyílt, melyet *Bereczkiné Fábrián Mária* mutatott be az érdeklődő közönségnek, majd ünnepi szentmisén vettünk részt. Előtte pénteken lányaink, asszonyaink a vendégek bevonásával – immár hagyományosan – többféle rétest készítettek. A tizenkét tepsit megtöltő finomságból vasárnap kóstolót rendeztünk a moziban, a vendégegyüttessel tartott közös műsor után. Az eső ellenére sokan megtisztelték rendezvényünket, megtekintették a kiállítást és a műsort.

Szeptember 1-jén *Csák Beatrix* esküvőjén álltunk sorfalat a templomkapuban, hogy részesei legyünk életének jeles eseményén.

Szeptember 14-én Keszthelyen, 16-án pedig hazai közönség előtt a Pécsi Nemzeti Színházban léptünk fel – immár hatodik alkalommal – a Nemzeti Táncegyüttes Kiegyezés c. produkciójában. A monumentális táncműsor révén itt is hatalmas siker részesei lehettünk. *(Képünkön. Fotó: Dallos Vera)*



Szeptember 22-én az Agárdi Szüret programjában szerepeltünk Sióagárdon, kakasdi, bogyszlói és sióagárdi táncosok társaságában.

Szeptember utolsó szombatján fiatal táncosaink *Zugfil Rolf* és *Bagó Sára* irányításával idén is megszervezték a szüreti felvonulást.

SZENIORTÁNC szerdánként

**9.30-tól a kultúrházban,
17.30 órától az iskola aulájában
30/597-8506**

HÍRZENGŐ HÍRZENGŐ HÍRZENGŐ HÍRZENGŐ HÍRZENGŐ

PROGRAMOK

Október 19. 17 óra

Községi ünnepély

az 1956-os forradalom és szabadságharc
tiszteletére a Kopjafánál

Október 20. 9 órától

APAFESZTIVÁL

felnőtteknek és gyerekeknek a

Tájházban

Beszélgetések, apa-fia muzsikálás, bor- és
sajtkóstoló, meseolvasás és még sok érdekes
program

Október 21. 8-14 óráig

Utánpótlás labdarúgó torna

8 órától

Tájház túra – Vakcsa

Október 27.

BÚCSÚ BÁI

SHOW-HAJ +

November 5, 12, 19, 26. 18 óra

Hetényi Hétfő Esték

a közösségi média világáról, hatásairól
és veszélyeiről
előadások a könyvtárban

December 7. 17 óra

Borsi-Lakatos László

szobrász

kiállításának megnyitója a Kultúrházban

December 8. 9-12 óráig

Miklós napi piac

a kultúrház udvarán

December 9.

Miklós napi

jótekonysági hangverseny

a templomban

Ajándékvásár a Kultúrház udvarán

Idősek köszöntése

A nyári hónapokban hat szépkorú lakótársunkat köszöntötték
községünk vezetői. Aradi Károlyné 80., Kovács Jenő, Tóth
Józsefné és Jáhn Ádám Miklósné 85., Lovas Ferencné 90.
valamint Bernáth Zoltánné 93. születésnapját ünnepelte.
Jó egészséget kívánunk nekik!

Anyatejjel az egészségért

Az Egészségügyi Világszervezet /WHO/ 1992-ben nyilvání-
totta augusztus 1-jét az anyatej világnapjává, augusztus első hetét
pedig a szoptatás világhetévé.

A szoptatás esélyegyenlőséget teremt. A szoptatás által min-
denki igazságos feltételekkel vághat neki az életnek. Az anyatejes
táplálás a lehető legjobb táplálékot biztosítja a csecsemőknek,
javítja a gyerekek tanulási képességeit, és hozzájárul az elhízás és
az egyes krónikus betegségek megelőzéséhez.

Kiemelt védőnői feladat a szoptató édesanyák támogatása,
segítése, a szoptatás jelentőségének megerősítése. Hosszúhetény-
ben, ebben az évben szeptember 6-án tartottuk az ünnepségünket
a Tájház udvarán, szintén azzal a céllal, hogy a szoptató anyák
kiemelt figyelmet kapjanak. Ajándékkal köszöntöttük az édes-
anyákat és gyermekeiket. Nagyon jó hangulatban telt a délelőtt.

Réthy Zsuzsanna és Baranyai Éva védőnők

Felhívás!

Iskolánk tanulói beneveztek a Biomark 2000 Kft

használt elem és mobiltelefon gyűjtő versenyébe.

A verseny november 2-ig tart.

Az összegyűjtött mennyiségekért pénzt kap
iskolánk, az első három helyezett külön
pénzjutalomban részesül.

Kérjük Önöket, segítsék a gyerekek
gyűjtőmunkáját!



Anyakönyv

Születtek:

Bodor Anna Boglárka
Horváth Zafira Melánia
Darabánt-Faragó Réka
Bakos Kristóf Antal
Tarjányi Regő András
Abai Milos Dávid
Abai Norina Róza
Kovács Jonatán Sándor

július 6.
július 14.
július 15.
július 15.
július 18.
július 31.
augusztus 18.
augusztus 31.

Házasságot kötöttek:

Nimsz Gergő és Szabó Klaudia
Szpatár Dániel és Varga Dóra
Szabó Attila és Katics Nikolett
Kis-Radó János és Poór Gabriella Magdolna
Szalai Krisztián és Biró Krisztina

június 23.
július 14.
július 28.
augusztus 10.
augusztus 18.

Elhunytak:

Ignáczné Balog Mária (1965)
Ignácz Tibor (1966)
Kinder Józsefné sz. Varga Margit Anna (1937)
Fehér Sándorné sz. Pál Mária (1928)
Palánki Sándorné sz. Szántó Irma (1952)

június 12-13.
június 12-13.
június 16.
július 19.
július 31.

HÍRZENGŐ HÍRZENGŐ HÍRZENGŐ HÍRZENGŐ HÍRZENGŐ



Szeptember első hétvégéjén idén is megemlékeztünk a bányaművelés hetényi áldozatairól. Papp Tibor köszöntőjét és a Daloskör műsorát követően Pál Attila a Település-üzemeltetési Nkft. vezetője méltatta a föld alatt dolgozók hősiességét majd az önkormányzat, a Bányász Baráti Kör, és a bányász szakszervezetek képviselői koszorúztak.

LABDARÚGÁS

Felnőtt labdarúró csapataink őszi mérkőzései

Megyei II.o.:

10.14. vasárnap	14:30	H.hetény - Csofém SE Nagyrápad
10.21. vasárnap	14:30	Drávaszabolcsi DFC - H.hetény
10.27. szombat	13:30	H.hetény - Közműépker Lánycsók
11.04. vasárnap	13:30	K.Ócsárd - H.hetény
11.11. vasárnap	13:30	H.hetény - Somberek SK
11.18. vasárnap	13:00	Palotabozsok - H.hetény
11.24. szombat	13:00	H.hetény - Bicsérd KSE

Öregfiúk megyei I. o.

10.13. szombat	15:00	Pécsvárad - H.hetény
10.20. szombat	14:30	H.hetény - Öregfiúk SANTOS SE
10.27. szombat	14:00	DDGÁZ Pécsbánya - H.hetény
11.03. szombat	13:30	H.hetény - Merenye SE
11.17. szombat	13:30	H.hetény - Komlói Bányász

KÉZILABDA

Az őszi idény felnőtt női és férfi mérkőzéseinek időpontjai

Nők:

10.12. péntek	18.30	MK Pelikán Siklós KC - H.hetény
10.17. szerda	15.00	H.hetény - Pécsvárad Sp. SE
10.20. szombat	15.00	Kozármisleny SE III. - H.hetény-
10.28. vasárnap	15.00	Szentlőrinc SE - H.hetény
11.10. szombat	18.00	H.hetény - PTE-ÁOK Petőfi SE
11.18. vasárnap	13.30	Komlói NKE - H.hetény
11.25. vasárnap	16.30	H.hetény- Kozármisleny SE III.
12.02. vasárnap	15.00	Pécsvárad Sp. SE - H.hetény
12.09. vasárnap	16.30	Vörös Meteor SK Pécs - H. hetény

Férfiak:

10.12. péntek	19.30	H.hetény- DÖKE Komló
10.27. szombat	13.00	Pévis VSE - H.hetény
11.10. szombat	16.00	H.hetény - Bácska SE
11.17. szombat	17.00	Harkány SE - H.hetény -
11.23. péntek	18.15	PEAC - H.hetény
11.30. péntek	19.30	H.hetény - PTE-ÁOK Petőfi SE
12.07. péntek	19.30	H.hetény - Szigetvár

A hazai mérkőzéseket mindkét csapat a pécsváradai sportcsarnokban játssza.

Jam and splash

Augusztus 25-én ismét nagyon jó hangulatú zenés délutánon vehettünk részt a moziban. Bodor Gábor és barátai az esősnek ígérkező idő miatt az épületben állították fel hangszereiket, s késő éjszakáig játszottak. Hetényből Keszérű Árpád fújta a tubát és Mühl Berci rap-pelt, a 11 pécsi formációban pedig közel negyven zenész muzsikált saját maga és a közönség örömeire.

– **Idén Mátraszentlászlón találkoztak a Kárpát-medence Szent Lászlóról elnevezett települései.** Az nagymúltú eseményen a Csajkás Géza alpolgármester vezette kilenc fős püspökszentlászlói küldöttség képviselte falunkat. A gazdag programkínálat ünnepi eseménye volt a három falu templomában rendezett Szent László megemlékezés. Jövőre Zalaszentlászló rendezi a 24. Szent László Települések Találkozóját.

– **Izgalmas, 10 kilométeres túra indul a Hosszú Kávéből** október 22-én, a négy napos hétvége hétfőjén. Hét állomáshelyet kell megtalálni, s mindegyik meglepetés és feladat vár. Ajánljuk családoknak, csapatoknak, pároknak, természet-szeretőknak, a kalandos játékok kedvelőinek, akik fogékonnyak a játékos feladatokra. Az indulás 9 órától 11 óráig lehetséges, a részvétel díja 700 Ft/fő.

LOVAS SPORT



A szeles időjárás ellenére 12 gyermek és 14 felnőtt részvételével zajlott le a **IV. HA-TA** és az **V. Ülőbika Kupa**. Ez alkalommal a gyermekeknek két külön kategóriában bójás ügyességi pálya teljesítésével kellett megbirkózniuk. A felnőttek csapatversenyben illetve négy egyéni számban mérték össze tudásukat. A hosszúhetényi lányok két második és egy harmadik helyezéssel zárták a 2018. évi amatőr lovas Kupát! **Paiger Amelita, Horváth Panka és Gazder Janka** mentette meg a hetényi lovasok becsületét!

Felnőtt eredmények: Csapat: I. *Gazdag Jázmin és Erős Kata* Irma-pusztai, II. *Bálint Csanád Komló és Katics Reni Liget*, III. *Papp Cintia Pécs és Kutas Kata* Hird. **Szuper hordókerülő:** I. *Szomor Kázmér Pécs*, II. *Bálint Csanád Komló*, III. *Papp Cintia*. **Páros hordókerülő:** I. *Szomor Kázmér*, II. *Váradai "Öcsi" János Pécs*, III. *Papp Cintia*

Hordókerülő: I. *Bálint Csanád*, II. *Gazdag Jázmin* III. *Papp Cintia*. **Vadászlovaglás:** I. *Szomor Kázmér*, II. *Katits Reni*, III. *Bálint Csanád*

Gyermek eredmények: Kezdő: I. *Bognár Anna Pécs*, II. *Fazekas Bulcsú Pécs*, III. *Stemler Lilla Komló*. **Haladó:** I. *Papp Cintia*, II. *Fazekas Ajna Pécs*, III. *Paiger Amelita Hosszúhetény*

2018.évi bajnokság végeredménye:
Kezdő: I. *Fazekas Bulcsú Pécs*, II. *Gazder Janka Hosszúhetény*, III. *Horváth Panka Hosszúhetény*. **Haladó:** I. *Papp Cintia*, II. *Paiger Amelita*, III. *Fazekas Ajna*
Ignácz Attila

KERÉKPÁROZÁS



Az augusztus 5-én és 13-án rendezett Biciklikk Zengő Hőse Országúti és MTB versenyek után – melyeken közel 200 versenyző állt rajthoz –, ismét rangos sportesemény helyszíne volt Hosszúhetény. Október 6-7-én, már harmadik alkalommal rendezték meg a **Mecsek Enduro** kerékpáros versenyt. (2016 augusztusában nálunk volt az első magyar enduro verseny.) Az idei futamban a három köves-tetői pálya mellett, a versenyzők felmentek a Hármashegy-re, és a végén a Zengő oldalára. 30 km és 1200 méter szintemelkedés várta az indulókat, ami nemzetközi szinten is komoly kihívás. A 75 fős mezőnyben megtaláltuk Magyarországon legjobb enduro versenyzőit is, akik szerte Európában versenyeznek az év folyamán, és még ők is kiemelkedően jól érték meg a hetényi versenyt.

A szombati és a vasárnapi futamok alapján az egyes kategóriák győztesei: Junior: *Füzes Mátyás*, felnőtt férfi: *Tarr Tamás*, master férfi: *Szabados Balázs*, master 2: *Winkler Gábor*, hobbi: *Varga Máté* További információk a hetenyikerekezes.hu oldalon és a Mecsek Enduro facebook oldalán találhatók.

Fotó: Kóró Anna és Papp János



Állandóan bővülő árukészlettel várja Önöket

Joe bácsi vasműszaki boltja!

Az **Á**llateledek-től a **Z**árak-ig

minden megtalálható boltunkban:

- csavarok, konyhai kiegészítők
 - borászati eszközök, permetszerek
 - kovácsolt vas elemek és kapualkatrészek
- és még sok más termék...*

Ha valami mégis hiányzik, azt kérésre beszerezünk!



Nyitvatartás:
hétfő-péntek: 8:00-16:00
szombat: 8:00- 11:30
ebédszünet: 12:00-13:00

Elérhetőség:
788-238

Asztalitenisz

kezdőknek és haladóknak
a tornateremben
06-20-437-23-36

Karate

minden szombaton
9-11-ig az iskolában
Tel: 70/675-1898

GERINCTORNA

Lebedy Andrea
gyógytornásszal
30/448-51-99

ZENGŐ

Helyi kéthavi lap

Felelős szerkesztő:
Dr. Müller Zsuzsanna
mullerzsuzsa@gmail.com

Szerkesztőség:
7694 Hosszúhetény, Verseny u.9.
Tel/fax: 72/490-827
Kiadó:
Hosszúhetény Község
Önkormányzata
Nyomdai munkák:
Molnár Nyomda, Pécs